

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Papež katoličanom.

Najnovejša enciklika Pija X. do italijanskih škofov je zbudila največjo pozornost tudi v ostalem katoliškem svetu izven Italije. Italijanski listi jo imenujejo zgodovinsko važen dokument, ki otvarja novo dobo, ker kliče italijanske katoličane k socialnemu in političnemu delu in jih pozivlja, naj nastopijo v javnem življenju.

Dasi namenjena Italijanem, je pa ta enciklika splošne važnosti, ker začrtuje v splošnih potezah velik načrt katoliške organizacije in popisuje delokrog katol. strank in društev. Zato prinašamo važnejše odstavke v doslovnem prevodu.

Papež najprej popisuje, kako je krščanstvo najpoglavitejši element naše kulture. Luč svete vere je tolika, da oživljajoče razsvetljuje vsako znanost, in njeni moralni nauki najblagodejše vplivajo na ves gospodarski položaj in na blagostanje narodov. Ves kulturni položaj modernega sveta se toliko povzdiguje, kolikor se človeštvo ravna po krščanskih načelih, in propada, kolikor nasprotuje krščanstvu. Odtod izvaja sveti oče dolžnost katoličanov, ne le duhovnikov, ampak tudi posvetnjakov, da krščanskega duha uvedejo v javnost in sedanjo družbo, v kateri je toliko nereda in socialnega zla, prenovne po načelih večne pravice.

Sveti oče piše škofom:

Skupina vseh teh naprav, ki jih večji del vzdržujejo katoliški laiki in uredništvo, jejo različno po lastnih potrebah vsakega naroda in po različnih razmerah, v katerih se nahaja vsaka dežela, je to, kar se imenuje s posebnim in gotovo plemenitim imenom katoliško delovanje (azione cattolica). To delovanje je v vseh časih zelo pomagalo cerkvi in cerkev tako pomoč vedno z naklonjenostjo sprejema in blagoslavlja, čeprav se po potrebah časa javlja v različnih oblikah.

Tukaj treba takoj pripomniti, da se ne sme vse tisto, kar je bilo resnično, pravzaprav edino uspešno v prejšnjih dobah, v današnjih dneh na isti način obnoviti, kajti velike in korenite so izpremembe, ki se v teku časa pojavljajo v družbi in v javnem življenju, in toliko so potrebe, ki jih izpremenjene razmere vedno vzbujajo. Toda cerkev je v dolgi dobi svoje

zgodovine vedno in povsod sijajno dokazala, da ima čudežno moč, prilagoditise izpremenljivim razmeram družabne sestave, tako da se, vzdržujoč vedno nedotakljivost in neizpremenljivost svoje vere in svoje pravosti ter svojih svetih pravic, lahko ukloni v vsem tistem, kar ni bistveno, časovnim razmeram in potrebam. Ljubezen, pravi sveti Pavel, se vsemu prilagodi, ker ima obljube božje, v tem in v bodočem življenju: „Ljubezen je za vse koristna, ima joč obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.“ In zato tudi katoliško delo ostane vedno isto v načelih, ki ga vodijo, in v najplemenitejšem namenu, ki ga izkuša doseči, dasi po potrebi izpreminja svojo zunanjo obliko in sredstva, ki jih uporablja.

V teh papeževih besedah vidimo, da cerkev nikakor neče „klerikalizma“, nadvlade duhovščine, ampak sveti oče naglašata delo katoliških laikov, ki, prošinjeni od velikih krščanskih vzorov, prerajajo družbo v duhu našega Izveličarja. Dalje pa vidimo, da se sveti oče nikakor ne oklepa okosčenelega in trmoglavega konservatizma, ki zapira svoj pogled izpremenjenim razmeram nove dobe. Katoličani morajo imeti pred očmi socialna vprašanja, se jim prilagoditi in delovati v korist vse družbe. Čujmo:

Dobro uvidevate, častiti bratje, koliko pomagajo cerkvi tiste izbrane čete katoličanov, ki nameravajo zbrati vse svoje žive sile, da se bojujejo z vsemi pravičnimi in postavnimi sredstvi proti nekrščanskim stremljenjem, popravijo zle posledice, ki iz tega izvirajo, zopet uvedejo Jezusa Kristusa v redbinsko življenje, v šolo in v družbo, utrdijo načelo človeške avtoritete, ki predstavlja Božjo, si vtisnejo globoko v srce interese ljudstva, posebno delavske in kmečke, vlivajo v vsa srca ne samo verska načela, edini vir tolažbe v življenjskih stiskah, ampak si tudi prizadevajo, otirati solze, oslajšati gorje, izboljšati gospodarsko stanje z dobro izpeljanimi napravami, ptegovati se zato, da se javne postave pravično postavljajo, popravijo in odpravijo tiste, ki nasprotujejo pravičnosti; končno branijo in vzdržujejo z zares katoliškim prepričanjem pravice božje v vseh zadevah in ne manj svete pravice cerkvene.

Dobro je treba označiti delo, ki ga imajo izvršiti z energijo in vztrajnostjo katoliške moči

Ta dela morajo biti tako očitno važna, morajo tako odgovarjati potrebam današnje družbe, tako primerne moralnim in gmotnim potrebam, predvsem zahtevam ljudstva in siromašnih slojev, da ob enem pospešijo marljivost pri voditeljih katoliške akcije za veliki in gotovi sad, ki ga obetajo in hkrati jih vsi lahko razumejo ter z veseljem sprejmo. Ravno zato, ker težka vprašanja današnjega socialnega življenja zahtevajo hitre in gotove rešitve, se pri vseh pojavlja živa želja, da umejo in spoznavajo različne načine, kako izvesti to delo v dejanju. Razprave v tem ali onem smislu se vedno bolj mneže in z lahkoto razširjajo s pomočjo časopisja. Zato je skrajni čas, da katoliška akcija porabi ugodno dobo, da pogumno stopi na dan in da tudi sama predloži svetu rešitev teh vprašanj in se uveljavi trdno, delavno, inteligentno in disciplinirano propagando, tako, da se naravnost upre propagandi nasprotnikov. Ni mogoče, da ne bi vplivala ta akcija na um in na srce vseh, ki jo opazujejo, ker so krščanska načela dobra in pravična, pravni principi, ki jih izpovedujejo katoličani, pravi, ker katoličani žrtvujejo lastne časne interese odkritosrčno in jasno hrepeneč le po resnici, po pravem in najvišjem blagostanju drugih in končno, ker krščanska načela boljše nego druga pospešujejo gmotne interese drugih. Tako se bode pomnožila krščanska četa, da bo postala močno in kompaktno telo, ki bo zamoglo ustaviti nasprotni tok in si izvojevati spoštovanje nasprotnikov.

In zdaj govori sveti oče popolnoma praktično Italijanem, česa potrebujejo. — Ustvariti si morajo velike ljudsko organizacije — „Unione popolari“. Dasi papež ne imenuje izrecno „Ljudskega društva za katoliško Nemčijo“ z njegovimi številnimi shodi in predavanji in intenzivnim političnim delovanjem, ki vodi dandanes javno mnenje katoliških Nemcev, se iz popisa vidi, da mu je pred očmi ta veliki vzgled. Zlasti naglašata sveti oče potrebo kristnega narodno-gospodarskega dela ter nadaljuje:

Ni dovolj, da je delovanje katoličanov le v sorazmerju z današnjimi potrebami, če hoče biti v vsakem oziru uspešno: Uveljaviti se mora z vsemi praktičnimi sredstvi,

ki jih nudi napredek socialnih in narodnogospodarskih ved, že prestane izkušnje, razmere družabnega življenja in predvsem javno, ustavno življenje držav. Drugače preti nevarnost, da se izgubi čas z novimi, negotovimi poizkusi, dočim so na razpolago gotova sredstva, ki so že prestala najboljšo izkušnjo. Nevarno je predlagati lastne misli in metode, ki so bile morda dobre v drugih razmerah, danes pa niso primerne za ljudstvo; tako bi obstali na pel pota, mesto da bi se posluževali v dovoljenih mejah vseh tistih državljanskih pravic, ki jih današnja državna ustava nudi vsem državljanom, tudi katoliškim.

Ostanimo pri tej točki! Gotovo je da današnja ustava vsem brez razlike dovoljuje vplivati na javne razmere in katoličani se je lahko z mirno vestjo poslužujejo, ne da bi zane marjali dolžnosti, predpisane od božje postave in cerkvenih ukazov, tako da svoje zmožnosti lahko uporabljajo boljše nego drugi, če se gre za gmotno in državljansko blagostanje ljudstva. Tako si bodo pridobili katoličani tisti ugled in ono spoštovanje, ki jih usposablja, da branijo in pospešujejo najvišji, to je dušni blagor človeštva.

Te državljanske pravice so različne, tje do pravice, udeleževati se naravnost političnega življenja v državi, da se zastopa ljudstvo v postavo dajalnih zborih. Sicer odsvetujejo, častiti bratje, težki razlogi oddaljevati se od naredb, danih nam od naših prednikov dragega spomina, Pija IX in Leona XIII po katerih je v obče v Italiji katoličanom prepovedano udeleževati se postavodajalnih pravic. Toda drugi ravno tako važni razlogi, ki jih izvajam iz najvišjega blagradružbe in ki ga je treba varovati, zahtevajo, da v posameznih slučajih odtena redbe odvehemo posebno takrat, če Vi to, častiti bratje, spoznate potrebno za dušni blagor in najvišje interese vaših cerkev in zato mene prosite dovoljenja.

To naše dobrohotno dovoljenje pa nalaga katoličanom dolžnost, da se pripravlja modro in resno na političko življenje, kadar bodo k temu pozvani. Zato je zelo važna, da se katoliška akcija, ki so jo katoličani povzdig-

LISTEK.

Golijat.

Spisal V. K.

Ime mu je bilo pravzaprav Janez, mi pa smo ga imenovali običajno le Golijat, kakaj bil je širok in občan kakor zdrav medved v najboljših letih.

Že v prvi latinski šoli se je odlikoval od nas drugih ne toliko po učenosti ali drugih gimnazijskih čednostih, pač pa po neverjetno krepkih mišicah in nenavadno razvitem trgovskem duhu. Golijat je bil srednje čokate postave, žilavih rok in kratkih nog. Neredno, menda kar na pisker ostrizeni lasje, so mu bili rdeči in so mu štrleli na vse strani kakor igle globoko razžaljenega ježa.

Navzlic temu, da ga je obdarovala priroda z nenavadno telesno močjo, se Golijat vendar nikdar ni udeleževal naših vročih bojev v šoli ali drugje. Ako smo se še tako imenitno vojskovali pred katedrom ali rinili po klopih, Golijat nas je le mirno opazoval in se smehljaj našim sijajnim zmagam ali bridkim porazom. Zastonj sta ga poizkušala

izvabiti sovražna voditelja bojnih trum vsak na svojo stran; vselej je Golijat odločno odkimal s svojo veliko rdečo glavo. Prejkone se mu ni zdelo častno, da bi se mešal med take kmečke griže in mestne grižice, kakršne smo bili mi vsi zaporedoma proti njemu velikanu. Vodnika nasprotnih strank sta mu ponujala zemelj in sadja, če obljubi svoje osebno sodelovanje pri naših olimpskih igrah. Golijat je hvaležno použil ovočje in pohrustal tudi zemlje, toda ostal je zgleđen, kremenit značaj in prijatelj miru ter se ni udeležil nobene najmanjše prakse.

Omenil sem že, da je kazal Golijat veliko nadarjenost za kupčijo. V prvi gimnaziji je nabiral hrošče. Toda ni jih potapljal v špiritu in ni jih našel na igle, kakor drugi, ampak, bolj usmiljenega srca nego mi, je privoščil živalcam ljubo življenje. Imel jih je celo menažerijo, črnih in pisanih, od rogača do pikapolonice vse v podolgastih škatljicah, ki so bile razdeljene v posebne kletke. Vsaka zverina je imela svojo ceno; spominjam se, da je kupoval rogače po krajcarju, predajal pa dva za groš. Konec leta je po pravici sumil, da ga

vrže nemški profesor; odslej je mrzil vse nemškutarje še bolj in si pripel na slannik še večjega „slovenca“, to je kratek trak s slovenskimi barvami. Predzadnje uro mu je nemški profesor vnaprej povedal, da bo imel pri njem ponavljalno izkušnjo. Golijat je obledel, saj je pa tudi lahko; če je bil njegov oče njemu primerno močan, potem se je bilo bati učencu titanskih bolečin. Videli smo, kako je kuhal revež jezo in povedal nam je, da hoče neusmiljenemu profesorju povrniti nemilo za nedrago. In posrečilo se mu je na občno zadovoljnost vsega razreda. Neprijazni profesor je bil namreč hud pijanček; dasi je bil velik nemškutar, je vendar rad srkal slovensko vino in to v taki meri, da se mu je tresla roka. Poslednjo uro je torej Golijat pritresel vso svojo menažerijo v šolo, odprl kateder z železnim klinom in je izpusil vse svoje pikapolonice, šuštarje in rogače v častljivo skrinjo nad tajinstveno razredno knjigo. Ko je hudobni nemškutarski profesor odprl in vzdignil pokrov, so se vzdignili tudi rogači in druge drobne živalce in so se mu zaletavale v nos in mu brenčale okoli ušes. Ves razred se

je muzal, dočim je profesor smrtno bled strmél v kateder; menda se je že bal, da ima „delirium tremens“, v katerem vidi bolnik razno majhno golazen. Sledila je mučna preiskava, toda Golijata ni izdal nihče in zaspala je vsa stvar.

V drugi šoli je otvoril Golijat živahno kupčijo s tujimi znamkami, v tretji pa z rudninami. Profitiral je toliko, da ni bil nikdar brez tobaka; posebno nam je imponiral s tem, da je pušil včasih tam za Gradom že kar viržinke, ne da bi se mu bilo bati morske bolezni. V četrti si je pridobil marsikaj drobiža, ker je izposojeval knjige iz svoje „knjižnice“.

Hvaljene dežele višje gimnazije pa Golijat nikdar ni videl. V četrti mu je predla posebno huda. Konec prvega polletja je ulovil tri dvojke in oče mu je najel inštruktorja, osmošolca.

Temu „štruftarju“ je bilo ime Cukey. Bil je majhne pokvekaste postave, nosil je presvetla naočala in pretežke škornje, držal se je plašno in prihuljeno. Dasi je bil Cukey maturant in torej z enim škornjem takorekoč že na univerzi, vendar z vso svojo

nili, ko se se z dobro, velilno organizacije udeleževali upravnega življenja v občin-
skih in deželnih zborih, razširi-
da bo vse pripravljeno na dr-
žavno političsko delovanje,
kakor je medro nasvetovalo
glavne načelstvo italijan-
skih narodno-gospodarskih
zadrug v okrožnici z dne 3. decembra
leta 1904.

Istodobno bo treba povdarjati in izva-
jati dejanske tista visoka načela, ki ravna-
vest vsakega pravega katoličana. Ta se mora
vsigdar zavedati, da mora pred vsem in v
vsakem slučaju nastopiti kot pravika-
toličan, če sprejme kako javno
službo in je izvršuje s trdnim in trajnim
sklepom, da z vsemi močmi pospešuje so-
cialno in gmočno blagosta-
nje domovine in svojega ljud-
stva po načelih krščanske pro-
svete. Tako bo obenem tudi zagovarjal
najvišje interese cerkve, ki so hkrati inte-
resi vere in pravičnosti.

V tem odstavku je najbolj zanimivo,
kako previdno in modro pripravlja sveti
oče Italijane na odločilni trenutek, ko bodo
vstopili v italijanski parlament, ko pade ne-
srečni razpor med cerkvijo in državo. Na-
slanja se pa na njihovo naredno gospodar-
sko delovanje. Papež, ki opozarja na okro-
nico narodnogospodarskih društev, pač kaže,
da mu je pred vsem na srcu pri njegovem
delovanju blagor ljudstva. Cerkev podpira
vse, kar je koristnega, in zato nadaljuje
sveti oče:

Taki so, častiti bratje, znaki, predmeti
in okolnosti katoliškega delovanja, od naj-
bolj važne strani: rešitve so-
cialnega vprašanja. To delovanje
torej zasluzi, da se ga katoličani lotijo z naj-
večjo energijo in vstrajnostjo. To pa ne
izključuje, da se pospešujejo
druga različna naprave, ki so
drugače organizirane, pa vse
namenjene, za to ali ono posebno dobro dru-
žbe in ljudstva in za poživljenje krščanske
prosvete. Večinoma nastajajo te naprave po
marljivi poštrevnosti posameznikov, se
razširjajo po posameznih škofijah in se
združujejo v večje zveze. Te
naprave so hvale vredne in dajati jim
moramo na vso moč poguma, seveda
če so urejene po trdnih krščanskih načelih
in delujejo s pravičnimi sredstvi. Dat se
jim mora potrebna svoboda
združevanja, ker nimogoče,
da bi setam, kjer je več ljudi,
vse uredilo po enem kopitu
in centraliziralo pod enim
vodstvom.

„Ta organizacija pa mora
izhajati naravno in svobodno
iz naprav samih, drugače bomo
imeli stavbe, dobro zgrajene, toda brez re-
alne podlage, ki bi bile samo začasnega
pomena. Mora se pa tudi upo-
štrevati značaj posameznih
narodnosti, kajti v različnih krajih
so različne navade in različna stremjenja.
Kar je važno, je to, da se zida na dobri
podlagi, s trdnimi načeli z marljivostjo in
vztrajnostjo, in če se to doseže, je način in
oblika teh različnih naprav postranska
stvar. Da se pa vzbuja v vseh srcih po-
trebna gorečnost za katoliške naprave, in
da se da priložnost njihovim voditeljem in
članom spoznati se med seboj, utrjevati bra-

tovsko vez ljubezni in se medsebojno nav-
duševati z vedno večjo vneto za uspešno
delovanje, da se delo katoličanov utrdi in
razširi, je predvsem koristno
prirediti večkrat po nared-
bah svete stolice občne in
lokalne katoliške shode, ki
morajo biti svečane manifes-
tacije katoliške vere in
skupno slavlje vzajemosti
in miru.“

Ker morajo vsa ta javno koristna
društva delovati po načelih krščanske
pravnote, ne smejo nasprotovati cerkveni
oblasti, ampak se morajo ozirati na njene
nauke. Papež obžaluje, da v Italiji ni bilo
vedno tako. Cerkev jim ne jemlje njihove
svobode:

Gotovo se morajo take naprave po
svoji naravi gibati s potrebno razumno svo-
bodo, in odgovornost za njihovo delovanje
pade na nje rame; v vseh časnih posvetnih
zadevah, v gospodarskem delovanju, v svoji
upravi in v političnem življenju se neod-
visne od cerkve. A ker katoličani dvigajo
vedno prapor Kristusov in s tem dvigajo
tudi prapor sv. cerkve, je umestno, da spre-
jemamo ta prapor iz rok sv. cerkve in da
se tej materinski skrbi podvržemo katoličani
kot ljubezni in poslušni sinovi.

Duhovnikom priporoča sveti oče naj-
večjo previdnost, da se pri tem delovanju
nikdar ne dajo zapeljati, da bi zanemarjali
svete dolžnosti svoje duhovske službe. Lju-
bezen do ljudstva mora v njih goreti z apo-
stolskim plamenom:

Pravi apostol mora po besedah „Sv.
pisma“ postati „vsem vse, da se vsi izve-
ličajo“; kakor njegovemu učitelju, božjemu
Odrešeniku, mu mora usmiljenost ganiti
srce, ko vidi trpeče ljudstvo zatirano, kakor
čredo brez pastirja, Z uspešnim raz-
širjanjem dobrega tiska, živo
besedo, z dejansko pomočjo,
naj izboljšuje v mejah pravice in ljubezni
gospodarsko stanje ljudstva,
naj pospešuje javno koristne
naprave, posebno tiste, ki imajo namen,
združevati ljudstvo da se ustavi pre-
moči socialne demokracije.
Tako se bo obvarovalo ljudstvo gmetne bede
ter mornega in verskega propada. Tako
ima sodelovanje duhovščine pri katoliškem
delu visok verski namen in ne bo zaviralo,
ampak pospeševalo njeno duhovno poslan-
stvo s tem, da razširi polje duhovnikovega
delovanja in pomnožuje njegove sadove.

Slednjič pa, oziraje se na binokstni
praznik, ko je izšla ta okrožnica, opominja
sveti oče:

Gospod Jezus Kristus, naš Odrešenik,
začetek vsega Vašega delovanja; kar rečete
ali storite, vse bode v njegovem imenu; naj
bo On tudi konec vsakega Vašega dela,
kajti od njega, z njegovo pomočjo in zanj
so vse stvari, njemu gre hvala na vse veke.
In v teh blaženih dneh, ki obnavljajo spo-
min na apostole, ko so polni svetega duha
šli iz zbora, da vsemu svetu oznanjajo kra-
ljestvo Kristovo, naj se razlije tudi na Vas
isti Duh, omehča vsa zakrknjena srca, ogreje
mrzlega duha in dovede vse na pravo pot:
„Upogni, kar je trdo, ogreje, kar je mrzlo,
uravnaj, kar je izkrivljeno.“

Načrt za socialno in politično delo ka-
toličanov je torej dan. Naši nasprotniki so
že odgovorili v svojih listih s tem, da bla-

tijo papeža. „Slov. Narod“ je napovedal, da
„Pij seje veter, a žel bo vihar“. Mi pa vi-
dimo, da je svetemu očetu vsako besedo
narekovala najčistejša ljubezen do ljudstva.
In ta ljubezen naj rodi po vsem svetu dela
dejanske pomoči v korist bednemu ljudstvu
in v čast katoliškemu imenu.

Tedenski pregled.

Domžalski izgrezi so najljubi generalom slo-
vensko-nemške zveze, zato jih hočejo prevpiti s
„farško gonjo“. Dr. Tavčar, ki ima sam toliko do-
hodkov, ko sedaj vsaj štirideset kapelanov je pri
debatu o kongru nastopil v lepi družbi Stein-a in
Barbo-ta, a se je s tem nastopom dvakrat osmešil;
saj je celo neki odlični mladočeški poslanec izjavil,
da v klubu mladočehov ni moža, ki ne bi priznal
absolutne upravičenosti predloge o kongru. —
Preganjavci „Domoljuba“ so dobili z Dunaja —
nos. Interpelacija naših poslancev je dosegla popoln
in pravičen uspeh proti nasprotnikom naših časo-
pisov. Deželni šolski svet je že razposlal odlok,
ki daje tozadevni pouk učiteljstvu in preklicuje
prejšnje krivične določbe, oziroma prepovedi.
— Srbski listi pozivljejo Belgrajce, da na-
pravo dne 7.—9. julija izlet v slovenske kraje. —
Položaj v državnem zboru se je poostiril, ker Gautsch
niti z besedico ni omenil ustanovitve slovenske
univerze, pač pa govoril, da bo treba za češko in
nemško vseučilišče na Moravskem 25 milijonov
kron. „Slovenska Zveza“ je oddala svojo izjavo.
— Vsi časopisi hvalijo trezno premišljenost in
stvarni govor poslance Žitnika pri debati o kon-
grui. — „Slovenec“ je objavil pod naslovom „Tav-
čar klerikalec“ spis Tavčarjev, v katerem je svoj
cas zabavil čez „Narod“ in mu prorokoval, da bo
postal „škandalozna kronika“. Bil je dober prorok!
— Ljubljanski občinski svet je prepovedal damam
vlečke po javnih šetališčih. — „Slovenski Narod“
ima tako „zanesljivo“ poročila iz državnega zbora,
da je izborni govor poslance Šuklje-ja kar zamol-
čal, govoru Žitnikovu pa posvetil le par vrstic;
nasprotno pa je naravnost lagala o dr. Kreku,
kako se je obnašal v zbornici, dasi dr. Krek še
državni poslanec ni, natvezil je lažljivo dr. Su-
steršiču reči, ki jih ni govoril, ker pri dotični seji
še na Dunaju bil ni. — Milijonar baron Rotschild
je zapustil 20 milijonov kron za ustanovitev zdra-
vilišča za nerazne. — Poslanca dr. Scheicherja so
v Rohrbachu soc. demokracije napadli in ga poško-
dovali, da je moral v bolnišnico. — Münsterski
škof bo poslal, tako se sliši, dva klerika na Slo-
vensko, da se priučita slovenskega jezika ter da
bosta pozneje Slovencem na Vestfalskem preskr-
bela službo božjo. — Za predsednika „Slovenske
Matice“ je zopet izvoljen nadzornik Fr. Levce-
— Ruski car je sprejel deputacijo zemstev ter obljubil,
da se skliče ljudsko zastopstvo. — Shod mace-
donskih revolucionarjev se bo v kratkem vršil v
okolici Bitolja. —

Vojska. Pri Liaopomping so potisnili
Japonci ruske čete nazaj. Rusi so izgubili 20 topov.
Japonci na vsej črti prodirajo zmagonosno. Obe
ruski krili sta obkoljeni. Položaj generala Lineviča
je kritičen, zlasti ker je dobil zadnji ga malo oja-
čenj. Umaknil se bo v Harbin. — Ujeti ruski po-
morščaki bojkotirajo admirala Nebogatova in nje-
gove častnike, ker so se udali, četudi neranjeni.
Nebogatova čaka v domovini huda kazen, najbrže
smrt. — Japoniki p.slanik je obvestil Roosevelta,
da bo možno priti japonskim pooblaščenecem že
1. avgusta v Washington, ako je Rusija zadovoljna,
da se tedaj snide konferenca. Med tem časom se
bo vojna nadaljevala.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 25. junija. Viljem op.; ponedeljek 26.
Janez in Pavel mm, Rudolf šk.; torek 27. Hema
vd, Ladislav, Vigili šk., sredi 28. Leon II. p.
Irenej; četrtek 29. Peter in Pavel; petek
30. Sree Jezusovo, Spomin s. Pavla, Oton; sobota
1. julija Teobald, Julij

Tavčar klerikalec.

II.

Pri banketu 1. 1881., ko so praznovali
v Ljubljani zmago nad Nemci pri občinskih
volitvah, je napil dr. Tavčar duhovščini, s
katere pomočjo so zmagali Slovenci, ter je
govoril: „Vsak, kdor ljubi slovenski narod
ter mu želi srečno prihodnost, ima prepri-
čanje sedaj, da se ima narodnost naslanjati
na vero. Narodnost, gospoda, vije se, kakor
trta okoli megočnega debla, okrog vere. In
kakor hitro se loči trta od debla, pade po

tleh, in njena rast, njeno razvitje in pred
vsem njena rodovitnost je popolnoma uni-
čena.“

Državni zbor.

Dunaj, 23. junija.

Politična razprava.

Danes je zbornica končala politično
razpravo v prvem branju začasnega prora-
čuna. Govorili so Popovic, Glöckner, Ro-
manczuk, Schönerer in glavna govornika
Borčić in Biankini. Zadnja dva sta opis-
vala razmere v Dalmaciji. Biankini je
osobito očital vladi, oziroma vnanjemu mi-
nistrstvu, da spletari v Rimu proti gla-
golic v Dalmaciji in Istri

Pomenljivo je, da razun grofa Sterna-
berga noben drugi češki poslanec ni
govoril pri tej priliki. Iz tega smemo skle-
pati, da so več ali manj zadovoljni z zadnjo
izjavo min. predsednika barona Gautscha.
Kar jih vznemirja, je le to, da g. min. pred-
sednik že sedaj ni izjavil, kje bode češka
univerza na Moravskem. Skoraj gotovo bodo
Nemci zahtevali svojo univerzo v Brnu, če-
ško pa zavračali v Olomuc ali Kromeriž.
Brno pa je stolno mesto Moravske, katere
prebivalstvo je v ogromni večini češke na-
rodnosti.

Vendar pa je Čehe pomirila barona
Gautscha odkrita, odločna, kon-
kretna in blagohotna izjava.
Odkrito je izjavil baron Gautsch, kaj in
kako hoče izvesti svoje obljube. In če se
tekotom poletja ne zedinijo Cehi in Nemci,
kje bode nova češka, oziroma nemška uni-
verza na Moravskem, bode vlada sama od-
ločila. Vprašanje je seveda še vedno, ali
bode g. baron Gautsch imel tudi toliko moči
in poguma, kakor ima dobre volje.

Seveda pogrešamo osobito Slovenci v
govoru g. min. predsednika, kaj misli
in sodi vlada gledi slovenske
univerze. Upamo pa, da vlada
v najkrajšem času tudi v tem
pogledu označi svoje sta-
lišče.

Rusko-japonska vojska.

Linevičev položaj.

Vesti, da je popolnoma obkoljen
Linevič ter da se nahaja v obupnem polo-
žaju, niso posebno verjetne, če je verjeti
nekaterim listom. Operacijska fronta je dolga
do 200 km in pri taki razdalji je po-
polno obkoljenje nemogoče. Taki ma-
nevri zamorejo za napadalca postati bolj
nevarni, kakor za branitelja, ker oni deli
svoje sile in se s tem izpostavlja nevarnosti
delnih porazov. V tej vojski ostane glavna
stvar za rezultat operacij: obojestransko
razmerje sil. Ako imajo Japonci res dvakrat
več vojakov ko Rusi, potem osredotočijo
na točki, na kateri mislijo napasti lahko
nasproti Rusom 10krat več sil ko Rusi, a
to pri današnjem modernem orožju ne po-
daje nikake garancije, ako branitelj dobro
strelja.

London, 23. junija. „Times“ poroča
iz Peterburga, da so v ondnotnih vojaških
krogih bolj v skrbeh glede Linevičeve usode
ko prej. Prepričani so, da je v z h o d n o
njegovo krilo popolnoma obkoljeno ter da
je zveza z Vladivostekom pretrgana.

London, 23. junija. Linevič je opu-
stil prvo obrambeno črto, to pa ne pomeni,
da bi bil opustil črto Kirin-Cancun. Tu so-
dijo, da je opuščena črta bila le ena pred-
njih zelo izpostavljenih črt. Gotovo je, da

Dalje v I. prilogi.

učenostjo ni mogel imponirati svojemu pre-
močnemu „klijentu“. Golijat se Cukca ni
prav nič bal in se mu je le rezal o obraz.
Enkrat pa se je Cukcu vendar utrgala pre-
cej debela nit njegove potrpežljivosti, nam-
reč, ko se mu je Golijat že sedmič zapore-
doma izgovarjal, da je čisto pozabil na pre-
paracijo. Cukec je v pravični jezi zgrabil
palico, da bi kaznoval lenega „klijenta“.
Toda komaj je pregrešni Golijat zapazil
sovražno nakano, že je popadel palico in jo
izvil slabotnemu štruftarju hipoma iz rok.
In zdaj se je pričela pesem od drugega
konca. Cukec je moral bežati pred Golija-
tom, ki je pridno obdeleval strogega osmo-
šolca. Sla sta jo zmeraj okoli mize in
marsikatera gerka je padla po ozkih plečih
pomilovanja vrednega maturanta, ki v težkih
škornjih ni mogel dosti hitro bežati pred
preganjevavcem. S tem pa se je bil Golijat
Cukcu tako zameril, da ga ni hotel nič več
učiti. Odslej je žel Golijat dvojko za dvojko.

Da bi dal svoji žalosti viden znak, si
je nekega lepega dne pobarval svoje rdeče
lase s črnim barvilom; le zadaj je pustil
šop rdečih las, češ, da mu navzlic vsi črni
nesreči le ni pošlo veselo upanje v boljšo

bodočnost. Pol gimnazije se je smejala,
skrival menda tudi profesorji. Toda strogi
predpisi so zahtevali, da je bil obsojen Go-
lijat na „carcer“ in da je dobil „consilium
abeundi“. Zaprt pa je bil le četr ure; ko-
maj mu je narekoval razrednik naloge in
ga zaprl in odšel v konferenčno sobo, že
je snel Golijat vrata iz tečajev in jo je po-
pihal. V kratkem smo zvedeli, da se je po-
svevil cirkusu kot atlet. Potem dolgo nisem
nič slišal o njem.

Ko sem pred nekaterimi leti potoval
po Slavoniji, sem nekega popoldne v maj-
hnem mestu zapazil „komedijo“. Po lesenem
odru je koračil suh možic in s hripavim
glasom oznanjal ljudem, stoječim pred šato-
rom:

„Tukaj notri vidite, predragi moji, za-
res brezprimerne čudne reči brez goljufije!
Tukaj notri vidite raznovrstne zverine iz
vseh delov sveta, slikane od prvih umetni-
kov. Potem vidite tuja mesta, tuje dežele in
tuje narode, vse za majhen denar. Ne za-
mudite lepe priložnosti in vstopite! Videli
boste tudi velikana Golijata, pravega živega
velikana Golijata, ki vzdigne mizo in na
njej pet odraslih mož. Velikan Golijat, ve-

selje in radost razumnega občinstva, plača
takoј dvajset goldinarjev vsakemu, ki ga
more enkrat vreči na tla! Predstava se
takoј prične. Le noter, ljudje božji, le no-
ter! Deset krajcarjev, to ni noben denar!“

Takoј sem se spomnil sošolca iz gim-
nazije. Pred mano so se pogovarjali trije
mladi junaki iz Like, vsi izredno močni. Od-
ločili so se, da si gredo zaslužiti tistih dvaj-
set goldinarjev. Hotel sem takoј za njimi, da
bi videl, kako se bo metal z njimi moj Go-
lijat, pa me je zadržal prijatelj poštar, ki je
prišel mimo. Ravno sva hotela obadva vsto-
piti v „komedijo“, ko sva slišala iz šotora
jezne vzklike in divje vpitje. Naenkrat se je
jel šotor majati, les je zapokal in s pre-
cejšnjim šundrom se je podrlo vse skupaj
na tla in pod plahdami je migalo in gome-
zelo. Tedaj se je prikazala rdeča glava Go-
lijatova in kmalu je skočil ves izpod raz-
valin. Držal se je za trebuh in se smejal na
vse kriplje. Komaj mi je mogel razložiti, kaj
je bilo. Ko je bil namreč podrli prvega Li-
čana na tla, sta hotela druga dva padlemu
pomagati in se zaletela obadva jezna v Go-
ljata. Ta pa se jima je izmuzal, vendar se
je vsled rivanja podrli šotor in zdaj so se

v temi pod plahdami pretepali vsi trije Li-
čanje, ker so imeli drug drugega za Golijata.

Ze takrat mi je razodel Golijat, da mu
je žganje edino veselje. Zastonj sem ga sva-
ril; smejal se mi je in trdil, da več zasluži,
kakor vsak njegovih sošolcev.

Ko sem ga zopet videl čez nekaj let
bil je Golijat čisto izpremenjen. Obleka mu
je bila umazana in raztrgana in skozi luk-
njasti klobuk se mu štrleli rdeči lasje. Za
njim je stopal žandar z nasajenim bajonetom.
Zazeblo me je okoli srca, ko sem pomislil,
da ga drugo jutro privedejo pred mene v
sodni urad. In ravno tačas sem moral biti
sam doma; okrajni sodnik in avskultant sta
bila na komisijah. Ves večer sem premiš-
ljeval, kako bo žalostno to svidenje? Kaj je
pregrešil nesrečnež?

Iz te velike neprilike pa me je rešil
Golijat sam. Izlomil je ponoči debelo železno
omrežje iz okna svoje ječe, pobegnil in že
v prvi vasi prodal — omrežje za frakelj je-
ruša. Pozneje, hvala Bogu, nisem nič več
slišal o njem.

se Linevič sedaj umika iz mnogih pozicij, da se umakne na močno utrjeno pozicijo Kirin-Cančun, da ondi dobi ojačenja ter da se ondi postavi v bran.

London, 23. junija. Iz Sangaja poročajo, da Linevič umika desno svoje krilo proti železnici, ker se najbrže boji zanj. To dokazuje, da je glavna njegova obrambena črta med Kirinom in Cančunom.

Boji v Mandžuriji.

Tokio, 23. junija. V smeri proti Čangtu ob progi so Japonci razpršili rusko pehoto in konjenice ter zasedli grič južno od Suimeaozu, 18 milj severno od Čangtuja. Postaja je razdrta; Rusi so izgubili enega častnika, 10 mož in tri konje. Japonci so se polastili enega topa.

Tokio, 23. junija. Privatna poročila poročajo o velikih izgubah Rusov, Japonci imajo 4 ranjence. Japonci, korakajoči po cesti v Fenghea, so po živahnem topniškem in pehotnem boju 19. junija zapodili Ruse iz Pei Jan-cenku, dve milj jugozahodno od Hsilienhauja in so zasedli ob 8:40 zjutraj Lintiaon in Lintiaoku, šestnajst milj severne od Čangtuja.

Ruski beguni.

Lvov, 23. junija. Dva ruska ulana Ivan Stanik in Stanislav Kowalski iz Lublina, katerih polki so bili odposlani v Mandžurijo, sta prišla sem ter pripovedujeta, da sta prekoračila mejo pri Krczmanovu s 160 možmi svojega švadrona pod vodstvom svojega ritmojstra Dumakovskega v popolni opravi in v sporazumu med seboj. Svoje konje so oddali okrajnemu glavarstvu, ter se potem razkropili po vsej Galiciji. Ritmojster in dva častnika sta ubežala v Ameriko. Na policiji sta izjavila, da so ubežali, ker niso hoteli iti v gotovo smrt v Mandžurijo.

Iz Port Arturja.

London, 23. junija. Državni podtajnik za zunanje zadeve Percy izjavlja, da japonske oblasti v Port Arturju niso zapovedale, da bi morale angleške in ameriške tvrde zapustiti Port Artur.

Rusi v severni Koreji.

London, 23. junija. Iz Sangaja poročajo „Daily Telegraph“: Japonci v severni Koreji so potisnili proti severu več tisoč Rusov s topništvom ter v terek zasedli Kijonson. Sodi se, da je umikanje Rusov povzročil poraz baltiškega brodogoja, slabo oskrbovanje z živežem in slabe zadnje čete Rusov. Ob reki Tumen stoji še mal ruski oddelek, a jahajoče japonske prednje čete vedno bolj prodirajo.

Draginja v Mandžuriji.

V Bodune je prišlo do velikih nemirov, ker se je kruh grozno podražil. Ker revne družine niso mogle več kupiti moke, je velika množica ženskih in moških šla pred fututuna in zahtevala od njega kruha. Fututun je bil namreč pokupil vso moko na trgu. Zahtevali so dalje, da mora izgnati vse kitajske prekupce, ki draže kruh. Prebivalstvo se je obrnilo tudi do Rusov s prošnjo naj ga varujejo lakote.

Japonska uči Kino!

Tokio, 23. junija. Japonske pomorske zmage imajo že ta uspeh, da je Kitajska dala na japonski ladjedelnici delati eno svojo križarko, ki jo ondi v kratkem spuste v morje. Japonska bo zgradila vse kitajske brodogoje ter izučila kitajske častnike in moštvo.

Državni zbor.

Dunaj, 23. junija. Poslanska zbornica ima prihodnjo sejo ponedeljek. Jutri se bo budgetni odsek posvetoval o budgetnem provizoriju. Ponedeljek bo končano drugo in tretje branje budgetnega provizorija, torej pa se začne posvetovanje o trgovinski pogodbi z Nemčijo. Torej se zbere tudi Derschattov odsek, ki mu bo prisostoval tudi ministrski predsednik in se bo izjavil o ogrskem vprašanju. Ta dan se bo tudi vršila seja kvotne deputacije. Deputacija se bo zgolj sestavila, posvetovala pa se še ne bo.

Odpor Ogrov.

Krepak je bil odpor Ogrov proti novemu Fejervaryjevemu ministrstvu. Predno je dal predsednik prečitati kraljev reskript, s katerim se zbornica odgodi do 15. sept., sprejela je zbornica nezaupnico ministrstvu in se po prečitaniu kraljevega reskripta, iz katerega se je norčevala, je sklepala o Banffyjevem predlogu, da odreže dežela vojaške novince in davke. To se pojavi revolucije in anarhije na Ogrskem.

Ministrski predsednik Fejervary je izjavil nepristransko, da namerava pričeti z voditelji opozicije upravnega pogajanja.

Grof Apponyi je rekel, da je opozicija s Fejervaryjevo vlado lahko zadovoljna, ker je tako neverjetno naivna, da pozivlja zbornico, naj razpravlja razne za-

konske načrte, a takoj nato izroči odlek za odgojenje, ki onemogoči razpravo o predloženih predlogih. Če bo vlada še dalje tako postopala, bo opozicija na Ogrskem vse izvršila, karkoli si želi.

V tem smislu se je izjavila tudi liberalna stranka, vsled česar pa je izstopilo iz njenih vrst mnogo poslancev.

Jako surovo je v zbornici nastopil proti ministrom poslanec Poesgaj. Ko so zapuščali zbornico, jim je hitel nasproti in jih zmerjal. Kakor pripoveduje sam, je pljunil hohnednemu ministru v obraz, pravosodnemu v oči, ostalim pa na obleko. Uradni listi to taje.

Med včerajšnjimi brzojavkami smo poročali, da je zaslusal vladar Fejervarija v Bruku ob Litvi. Z vladarjem se je posvetoval o vseh vprašanjih, ki pridejo v poštev, ker sta obe ogrski zbornici izrekli nezaupnico Fejervaryjevemu ministrstvu. Se pred 1. julijem določi vladar višino kvote. Sklep zbornice, da prepove pobiranje davkov in prispevanje za skupne državne izdatke, ne zadene vlade posebno, ker je prevzela 120.000.000 kron v denarju; nadalje se bodo plačevali redno neposredni davki in ker so tudi dohodki državnih monopolov znatni, vlada do 15. septembra ne bo prišla v zadrego. Sploh stoji vlada na stališču, da je ta sklep nepostaven, ker je dal predsednik Banffyjev predlog v razpravo, ko je bil državni zbor že odgojen. Občinski svet v Kološu je sklenil prepovedati magistratu pobiranje davkov in sodelovanje pri novačenju. Ker vladar ni sprejel Fejervaryjeve prošnje za odstop, ostane ministrstvo na krmilu toliko časa, dokler ne imenuje vladar druge vlade, ki ji bosta zaupala vladar in večina. Kar se tiče ogrskih prispevkov za skupne izdatke, ni pričakovati nikakih izprememb; ob določenem času se nakažejo skupni vladni vsote v oni višini, kakor prejšnja leta. Vlada namerava nadaljevati pogajanja o trgovinskih pogodbah. Vprašanje je seveda, če zbornica pogodbe odobri. Ministrstvo je naznanilo vsem oblastim, da je prevzelo vlado. Splošno sodijo, da se mnoge oblasti ne bodo ozirale na zakon, sklenjen na predlog Banffyjev.

Desidenti so imeli sestanek, na katerem so se pogovarjali, kako organizirati odpor municipijev proti pobiranju davkov.

Kako komentujejo laški parlamentarni krogi papeževo encikliko?

Marchese Cornaggia, prvi katoliški poslanec, pričakuje pri prihodnjih državno-zbornskih volitvah velike zmage katoličanov. Liberalci in socialni demokratje se boje, da bodo katoličani pomagali konservativcem. Konservativci že sedaj mislijo skleniti s katoličani kompromis, da se skupno upro revolucionarjem. Pri zadnjih občinskih volitvah v Turinu so zmagali socialni demokratje; zadnji čas je, da se v Italiji združijo zmerni elementi. Vsi so prepričani da se bo italijanska zbornica v kratkem korenito izpremenila.

„Osservatore Romano“ javlja, da je sv. oče določil za izvrševalca pripravljanih del za katoliško akcijo na Italijanskem profesorja Jožefa Toniolo, kneza Stanislava Medolago-Albani in dr. Pavla Pericoli. Ti bodo v kratkem objavili program svojega delovanja in bodo stavili svoje predloge, kako osnovati obširno katoliško organizacijo po načelih, izraženih v zadnji encikliki Pijeve.

Podrobnosti iz „kulturnega boja“ na Francoskem.

Pariz, 19. junija. „Temps“ poroča iz Rima neko izjavo sv. očeta, za katero jamči in ki je kaj značilna za razpeloženje v Vatikanu. Neki vneti francoski prelaj je pri avdienci sv. očetu: „Mi samo čakamo izjave Vaše svetosti, da jo udarimo na sovražnika sv. vere.“ „S tepovi?“ je vprašal Pij X. „Monsignor — molk je zlatá vredn“ Morie Berteaux, prej agent, sedaj francoski vojni minister, je izdal naredbo, da morajo odstraniti iz prostorov vojaških sodišč vse križe in verska znamenja.

Roosevelt za močno Ameriko.

Predsednik ameriških Zedinjenih držav Roosevelt je govoril v Williamstownu jako značilen govor. Naglašal je, da mu je ljubši, če opuste Američani Monroeovo načelo in zgradbo Panamskega prekopa, kakor da bi se branili skrbeti zato, da jih bodo upoštevale i druge narodnosti. Amerika mora nadaljevati zgradbo ladij, da ostane ameriška vojna mornarica na najvišji stopinji ali se naj pa odpove temu, da bi jo smatrali za veliko državo.

Kritične maroške zadeve.

Pariz, 23. junija. Včeraj je podal Rouvier nemškemu poslaniku Radolinu ofielno noto v maroški zadevi. Rouvier iz-

javljala v njej, da Francoska sledi v Maroku politiki prostih vrat in vzdržuje integriteto maroškega ozemlja ter sultanove nadoblasti. „Soir“ poroča iz zanesljivega vira, da je Nemčija pozvala k mobilizaciji več članov nemške-pariške kolonije. Rouvier je v zbornici nasprotno dementoval vse vznemirjajoče vesti. Nekateri menijo, da so te vesti uprizorjene, da vržejo Rouviera in poverijo vlado Ribotu, „prijatelju nacionalistov in reakcionarcev.“

Francoski ministrski svet se je posvetoval o maroških zadevah. Rouvier je naznanil, da se vrše razprave z Nemčijo v redu. „Petit Parisien“ poroča, da je angleški minister za zunanje stvari Lansdowne zadovoljen z izjavo francoske vlade proti Nemčiji.

Odpad Norveške od Svedske.

„Nuta dagligt Althanda“ poroča, da je vložilo švedsko ministrstvo prošnjo za odstop. List zahteva, naj se imenuje ministrstvo, v katerem bi bile zastopane vse stranke. „Afton bladet“ pričakuje, da zbornica ne pooblasti zdajne švedske vlade, da bi vodila pogajanja z Norveško.

Combove spletke.

Combovi pristaši niso zadovoljni z razpravo o zakonskem načrtu o ločitvi cerkve od države in zato nameravajo z ozirom na zamotane zunanje razmere delati Rouvierju težave v zbornici.

Novo špansko ministrstvo.

Montero Riosovo novo špansko ministrstvo je sledeče sestavljeno: Montero Rios, predsednik; Garcia Rieto, notranje zadeve; Saint Roman, zunanje zadeve; Urair, finančni minister; general Weyler, vojno ministrstvo; Villanueva, mornarica; Romanos, poljedelstvo; Pena, pravosodje; Mellado, naučno ministrstvo. Novo ministrstvo se ne predstavi zbornici, marveč jo namerava razpustiti.

Nemčija.

Nemčija namerava po angleškem vzorcu ustanoviti v inozemstvu več mornar. divizij, ki dobe navodila naravnost iz Berlinu. Taki diviziji nameravajo pred vsem ustanoviti v Atlantskem in Tihem oceanu.

Cesar Viljem se jako hladno obnaša nasproti guvernerju Wissmannu v nemški Vzhodni Afriki. Vzrok je tale: Svoj čas je poročal Wissmann vladarju osebno o zadušeni vstaji. Med drugim je hvalil zasluge častnikov dobrosedno takole: „Za nagli uspeh se imam pred vsem zahvaliti „svojim“ častnikom. Viljem je segel takoj Wissmannu v besedo in rekel: „Po mojem mnenju so to moji častniki“, in je odpustil guvernerja zelo nemilostljivo. Viljem sicer ni imel prav, ko je govoril o svojih častnikih, ker so prisegli vojaki in častniki zvestobo Wissmannu in ne cesarju.

Kreta.

Poveljnik francoskega sredozemskega brodogoja v Toulunu je dobil ukaz, naj bosta pripravljena dve križarici, da odploveta pred Kreto.

Zveza proti Nemčiji.

Iz New Yorka poročajo: Vplivni Angleži so ustanovili društvo „Potentia“, ki ima naloge, osamiti Nemčijo s pomočjo svetovnega novinarstva. To društvo preskrbuje amariškim listom brezplačno tozadevne članke angleških in francoskih državnikov. Zveza namerava s pomočjo angleško-japonsko francosko ameriške zveze izpodrinuti Nemčijo iz Azije. Vsekakor vzbuja veliko pozornost dejstvo, da je rodila politika Nemčije, posebno njeno vmešavanje v maroške zadeve, odpor, ki zna napraviti Nemčiji mnogo preglavice.

Angleži se uče od Japoncev.

Angleška vlada je prosila japonsko admiraliteto, naj ji depošlje več pojasnil, kako se je vršila pomorska bitka pri Cušimi, da si bo mogla Angleška prisvojiti japonsko taktiko. Pričakujejo tudi poročila od angleškega mornariškega atašeja, ki je bil med bitko na „Mikasi“. Japonska admiraliteta je ustregla Angleški, ki je sedaj sklicala konferenco admiralev. Izkazalo se je, da v bitki kaj dobro služijo torpedovke. Japonci so imeli na jaborih postaje, odkoder so častniki vodili ogenj baterij po elektriških signalih in žicah. To novo iznajdbo so sedaj uvedli tudi Angleži. 18. junija so spustili v morje dve novi angleški bojni ladji „Hibernia“ in oklopno križarico „Achilles“.

Rusija.

Višja cenzura je prepovedala časopisom tolmačiti govor carja Nikolaja na zastopstvo zemstev. Nekateri listi so namreč razlagali carjeve besede tako, da nameravajo izpremeniti določila ruske ustave po vzorcu evropskih ustavnih držav, dasi ni car niti namignil v tem zmislu.

Novi obrambeni svet za Rusijo bo imel naloge skrbeti za razvoj in napredek vojske in sklepati o predlogih vojnega in ministrstva za mornarico v slučaju vojske. Nadalje bo moral nadzorovati deželno obrambo in razsojati v sporih glede obrambnih sredstev. Za načelnika obrambenemu svetu je imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič, člani so pa: vojni in minister za mornarico, nadalje načelniki generalnega in mornariškega štaba kakor tudi razni vojaški generalni nadzorniki.

V Markovu so ustrelili na cesti katoliškega nadškofa Wagnerja. Na cesti ga je napadla oborožena druhal ter pričela nanj streljati z revolverji. Morilca niso dobili. Dogodek je vzbudil veliko razburjenje. Wagner je bil znan po veliki svoji človekoljubnosti in je bil eden najbolj popularnih mož v Markovu.

Ruski oddelek za vzhodno Azijo odpravljen.

Peterburg, 23. junija. Carski ukaz odpravi specialni oddelek za vzhodno Azijo z motivacijo, da se bo moglo upravno vprašanje azijsko rešiti skupno s postavadjalnimi in upravnimi reformami celega carstva.

Boj za kalifat.

Na Arabskem se godijo važne stvari. Nekateri arabski vstaški vodje si prisvajajo najvišjo mohamedansko oblast, kalifat. Iz Kaire poročajo, da se je proglasil za kalifa vodja jemenskih vstašev, šajk Mohamed Yahia, ki se ima za kurašita, to je za posrednega naslednika proroka Mohameda in za potomca abasidske dinastije. Šajk Mohamed je poslal velikemu šerifu ukaz, da naj se mu umakne. Če tega ne stori, zasede šajk Meko, sveto mesto.

Izselniško vprašanje v Ameriki.

Ameriška vlada ni nič kaj vesela izselnikov, posebno ne Kitajcev in Japoncev. Boje se jih zaradi njihove lokavosti in marljivosti, v kateri prekašajo skoro že Američane same. Pravkar je prišlo zaradi postave o naseljevanju Kitajcev do ostrega konflikta med washingtonsko in pekinško vlado — Ameriško-kitajska pogodba iz leta 1868. je dovolila svobodno obsevanje med Kitajsko in Ameriko, na tej podlagi so se lahko Kitajci naseljevali v Ameriki brez ovir. Leta 1880. pa se je sklenila nova pogodba, ki dovoljuje Ameriki, da sme prepovedati naseljevanje kitajskih kulijev. To je vlada tudi storila in ta pogodba se je obnovila l. 1894. za dobo desetih let. — Ta doba pa je sedaj potekla in vendar Amerika še vedno prepoveduje Kitajcem naseljevanje.

Sedaj se je pa oglasila Kitajska in sicer zelo energično. Kitajski poslanik Chentung Liang je zagrozil z bojkotom ameriških izdelkov, ki se uvažajo na Kitajsko, če Amerika ne dovoli Kitajcem naseljevanja. Kitajska ne bo več od Amerike kupila niti vatla ameriškega blaga. V Washingtonu so zato v precejšnji zadregi; na eni strani se na vso moč upirajo naseljevanju tujcev sploh, na drugi pa nočejo izgubiti važnega kitajskega trga. Sploh dela izselniško vprašanje ameriški vladi največ skrbi.

Od 1. novembra 1904 do 30. aprila 1905 se je naselilo 521.320 ljudi; lanskega leta v isti dobi 344.379. Največ naseljenecv je iz Rusije, Avstrije in Italije. Iz Rusije se je izselilo v Ameriko aprila l. 1904. le 7905 oseb, letos pa istega meseca 19.505, torej za 11.600 več. Iz Avstrije se je izselilo meseca aprila leta 1904. 13.692 oseb, letos pa 37.349. Če še Kitajcem dovolijo naseljevanje, bo kmalu vsa Amerika preplavljena od tujcev. Priznati se mora, da izkusa Amerika to vprašanje rešiti povoljno.

Sicer je predlagal Roosevelt, naj se po- viša davek od 2 na 25 dolarjev, ki ga ne bodo mogli tuji delavci plačevati. Roosevelt se namreč boji, da ne bi naseljenci škodovali Angloameričanom in bi angleški jezik izgubil svoje prvenstvo. Vendar se s tem ne strinjajo praktični Američani. Oni vedo, da so tuji delavci največ pripomogli k ogromnemu gospodarskemu napredku Amerike. — Nevjorški ladjedelnik Gustav Schwab predlaga, naj se naseljence primerno razdeli po celi državi, da se ne bodo osredotočevali po mestih. Pošilja naj se jih posebno v južne države, kjer je še ogromnega dela. Zato pa naj se tam primerno uredi žensko in otroško delo in delavski čas.

Slovinci!

Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Jeseniške novice.

j **Koroški veter** je začel 21. t. m. skozi predor pihati na Kranjsko. Prvi glasovi, ki se se čuli ob slovesnem prebitju predora, so bili nemški. Prvi, ki so skozi predor s Koroškega stopili na kranjska tla, govorili so nemški jezik. Velikanskega pomena je za nas Slovence karavanški predor. Res bomo sedaj Slovenci stopili v ožjo zvezo s svojimi brati na Koroškem, večkrat skupno se lahko navduševali za lepo svojo domovino in mili jezik slovenski, toda koliko nas je? Prihajali bodo med nas tudi Nemci in si bodo hoteli prisvojiti našo krasno zemljo kos za kosom.

j **„Glück auf!“** so klicali Nemci, ko so stopili s Koroške skozi predor na Kranjsko. To je sicer med rudokopi in delavci v predoru navaden in lep pozdrav, a tu se nam zdi, ko da bi mati Germanija klicala: „Glück auf!“ Naprej! Slovenska zemlja mora biti naša!

j **Slovenska občina Jesenice** po konci! Zavedaj se, da se moraš krepko ustavljati nemškemu navalu, braniti svoje slovensko zemljo in svoj slovenski jezik!

j **Nemško podjetje**, ki dela predor, k slovesnemu prebitju ni povabilo župana slovenskih Jesenic. Ali se je prezrl pomotoma ali premišljeno, ne vemo, vsekakor pa je značilno, kako upošteva nemški kapital slovensko občino, v kateri pridobiva — tisoče.

j **Tri krone** in srebrno medaljo za spomin je dobil vsak delavec podjetništva Gross & Co. ob slavnosti. Nekateri so mislili, da je medalja svinčena; pa so jo prodali po 40 h, a je srebrna in vredna 4 K. Narejena je prav lepo in umetniško.

j **Laške zastave**, belo rdeče zelene trobojnice so večer pred slavnostjo vibrirale na Hrušici, a jih je žandarmerija dala odstraniti.

j **Celi gozdi** lesa so v predoru. Debeli hlodi in tramovi podpirajo obok, da se vsled silnega pritiska vse ne podere. Strmeti mora, kdor vidi vse to lesovje. Koliko truda, koliko znoja, predno se je postavilo! In še se je bati, da utegne biti prešibko. Zgodilo se je že, da je silni pritisk tramovje zvil, ko da bi bilo s papirja. Na nekaterih krajih je pritisk porinil zdelan obok čez 40 cm notri in so morali tiste dele znova podpreti, da jih popravijo. Popolnoma zdelanega predora je od kranjske strani okoli 2 km. Širok je predor 840 m, visok pa 650 m. V daljavi 1 km se iz predora še vidi portal in svetloba. Inženirji in delavci zaslužijo priznanje za nevarno in trudopolno delo.

j **Pošta na Savi** (Jesenice Fužine) pred kratkim ustanovljena, ima tolik promet, da ena upraviteljica ne zadostuje.

j **Električno železnico**, ki bo vezala obe tovarni, savsko in javorjsko, prav pridno grade. Oktobra jo hočejo imeti že dovršeno.

j **Staro kantino** na Savi bodo porabili, kakor se sliši, za delavska stanovanja. Prav tako, saj dobrih in prostornih ter zravnih prostorov za stanovanja delavcev še vedno primanjkuje, čeprav se pridno zidajo nove stavbe.

j **Umrl** je v terek tovarniški valjavčni predelavec Jan z Z en, star šele 44 let. Bolehal je že nekaj časa na srčni bolezni. Vendar je poizkusil delati, dobil je lažje delo, a tudi to je moral opustiti. V terek dopoldne se je oglašil v tovarniški pisarni in poprosil nakaznico za ljubljansko bolnišnico. Ob 2. uri popoldne se je napravil, da gre v Ljubljano, a v hipu se je zgrudil mrtve na tla. Delal je 33 let pri tukajšnji tovarni. Imel je veličasten pogreb, katerega se je udeležilo tudi katol. delavsko društvo z zastavo, ker je bil član Marijine družbe in večleten ud društva.

j **Nove stopnjice** delajo pod jeseniško cerkvijo. Bila je že skrajna potreba.

j **Ponesrečil** se je v ponedeljek pismonos A. L. Peljal se je na kolodvor k vlaku, v hitrem diru se je snelo kolo pri vozu, in pismonoša je padel z voza ter se precej občutno potolkel, pa je že izven vsake nevarnosti.

j **Procesija** na praznik sv. R. T. je bila veličastna, kakršne še niso videle Jesenice. Udeležila se je ogromna množica ljudstva in pa vsa delujoča društva s svojimi zastavami. Pozornost je vzbujalo zlasti delavstvo iz predora z zastavo sv. Barbare. Vse ljudstvo se je vedlo vzorno, le en par nemških pisarčkov od vodstva in pa enega slovenskega sokola smo videli, da niso sneli klobuka, ko je šla procesija mimo. No, da te vrste ljudje niti navadnega takta ne poznajo, o tem smo bili že davno prepričani.

j **Katol. del. društvo** se udeležilo slavnosti v Gorjah v nedeljo, 25. t. m. s svojim tamburaškim zborom in z zastavo. Pri tej slavnosti bo sodelovala tudi tovarniška godba.

j **Običajno zaobljubljeno sv. mašo** na blejskem otoku je imela jeseniška župnija včeraj na praznik sv. Janeza Krstnika.

j **Blamaža „Slov. Naroda“** o dr. Kreku in dr. Šusteršiču v državnem zboru je tukaj napravila veliko smeha. Cestitkami vsem liberalcem, tudi našemu ljubemu Fabincu.

j **Zgodovinske drobtine.** Pavel Crne, mežnar jeseniški, je na sv. Martina dan 1. 1756. v Gospodu zaspal 100 let star. Helena Prešern je 90 let stara umrla na Jesenicah 24. dne oktobra 1759. Neža Jakopič s Planine h. št. 68 pa 92 let stara 18. dne aprila 1776. Andrej Robič s Planine št. 65 je umrl 92 let star 28. dne avgusta 1786. Retija Klinar ravno tam št. 61 pa 96 let stara 21. dne novembra 1788. Matevž Bogman (Wagmann) tudi ondi št. 21 je umrl 7. dne junija 1790. star 90 let. L. 1791. so 1. dne junija spravili k večnemu počitku 99letno Katarino Zmrzlekar. 3. dne junija pa 90 let starega Jurija Wedermanna, ki je imel vodenico, oba z Jesenic. Urša Svetina je 96 let stara umrla na Savi 23. dne marca 1799. Na Hrušici št. 1 je 24. dne marca 1802. j e t i k a utruala nit življenja 96letnemu Mihaelu Robiču. Kap pa je zadela 24. dne junija 1804. na Savi št. 1 101 let staro Mino Žvagen. Na Planini št. 69 je 10. dne aprila 1810. ostavila solzno dolino 94letna Katarina Janša. Anton Schrey na Jesenicah št. 76 je na sv. Mihaela dan 1814. umrl za kapjo 91 let star. L. 1816. je 27. dne februarja v Planini št. 34 smrt pobrala 98letna Margarita Kolar. 27. dne maja v Rovtah št. 61 pa 92 let starega Lovrenca Klinarja. Na Savi št. 26 je 11. dne januarja 1819. umrl 90letni Matija Crne, L. 1820. pa na Planini št. 26 enake starosti 2. dne maja Katarina Blažič. Po 90 let stari sta bili Magdalena Boem z Jesenic št. 41. ki je umrla 9. dne sept. 1831. in Urša Klinar s Planine št. 55, ko je 12. dne januarja 1832. ostavila svet. Blaž Kerstein na Jesenicah št. 53 je imel 94 let, ko je umrl 23. dne junija 1834. Marka Wilman na Savi št. 29 pa 95 let, ko je 18. dne oktobra 1838. dal svetu slovo. L. 1840. je 11. dne oktobra na Planini št. 54 umrl 96letni Matija Razinger, L. 1845. pa na Savi št. 30 Gregor Lipovec 95 let star. L. 1846. je na Savi št. 15 svetu zamrl 95letni Anton Konič, na Hrušici št. 28 pa 90letni Jurij Robič. Na Jesenicah št. 65 je umrla 1. 1848. 92 let stara Frančiška Matijevce, na št. 73. pa 90letni Jurij Aver. Neža Zjav z Jesenic št. 50 je dala 91 let stara svetu slovo 1. 1854. na Planini št. 44 pa je 92 let star v Gospodu zaspal 21. dne oktobra 1868. Lenart Smole. Terezija Vilman s Save št. 8 je umrla 8. decembra 1897. stara 91 let in osem mesecev, 30. avgusta 1903. pa Jožef Cop na Savi št. 41 star 93 let in pet mesecev.

Idrijske novice.

Kapele sv. Janeza bi se rado iznebilo naše županstvo. Kakor se čuje, se vrše pogajanja, kako naj bi prišla v privatne roke. Mi se pa le čudimo, da je županstvo sploh prevzelo oskrbovanje starega znamenja. Kapela sv. Janeza je bila že od nekdaj lastnina rudnika. On jo je vedno popravil in tudi c. kr. davek — četudi le mali znesek 2 kr. — od nje plačeval. Leta 1816. so jo prekrili in takrat je dvorna kamora iz rudniške blagajne dovolila 147 gld. 17 kr. Na Ahacijev dan je še dandanes ondi blagoslov, in tudi erar vse preskrbi, kakor pri treh drugih oltarjih. Kapela ima tudi za Idrijo zgodovinsko vrednost. Ko se je ob potresu leta 1511. utrgalo grozno skalovje iz Kobalevov planin, zajezilo je Idrijo, da je voda preplavila skoraj vse mesto in zšla v rove. Najvišji je voda stala ondi, kjer je sedaj kapela sv. Janeza. 500 ljudi je delalo, da bi veliko skalovje odstranilo, a še ti bi ne bili zmagali, ko bi si voda sama ne bila dobila pečasi odtoka skozi kamenje in tako rudnika še večje škode obvarovala. Ostanke velikih skal se še dandanes lahko opazijo v Idriji na potu v Spodnjo Idrijo. Zato je še dandanes pri blagoslovu na Ahacijev dan pri kapeli sv. Janeza posebna od Rima potrjena molitev, v kateri se prosi za odvrgnute enake nesreče pri povednji. Iz teh razlogov je pač najboljšje, da rudnik sam zopet prevzame v svojo oskrb historično kapelo sv. Janeza.

V „Slov. Narodu“ se hvali naš Grog, da ne izziva polemike, ampak le beleži najvažnejše politične pojave. No, kdo pa prinaša daljše članke in napada osebe, kakor ravno „Narod“? Le skledo leče je baje snedel Grog v lemenatu! In vendar je hodil osem let po dvakrat na dan k skledi tja. Če on ni šel v lemenat, da bi s tem svoje prepričanje prodal, je kaj modro ukrenil. Že sedaj nekateri ne morejo trpeti duhovnov, kakšna gonja bi šele bila, ko bi bili v njej elementi à la Grog. Sicer pa dobro dela nehoti za katoliško stranko, kadar pomoči pero za dopis iz Idrije, jo zasuje. Njegovi somišljeniki ga primejo, da nepremišljeno pisari in sam pripezna v zadnji notici, da se je že nad njim, ne katoličani, ali demokrati, temveč naprednjaki. Le naprej po tej poti!

„Navadne šolobarde“ imenuje „Narod“ profesorje na realki. Kakšen vik in krik bi bil, naj bi le približno kaj ena-

cega „Slovenec“ prinesel! Večkrat se je že slišalo iz kompetentnih ust, da so naprednjaki ustanovili našo realko, in da jo bodo tudi narodnjaki sami pokopali. Kakor vse kaže, se res niso motili, saj se gospoda med sabo najbolj poznajo. Iz „lemenata“ so uhaljati, očita „Narod“. Gospod dopisnik pa mora že bolj določno označiti dotične osebe, ker sedaj imamo celo na naši realki take moške. Če bodo izpoznali, da na nje misli in jim čez toliko let še kakke nepremišljene dijaške izgrede očita, bode še huje v liberalnem taboru.

„Mi vse podpišemo“, kar pride od naše stranke, se je ponašal v večji družbi mlad naprednjaški učenjak. No, vsak po svoje, samo potem se ne jezite, če vas mladi dopisniki označijo kot „navadne šolobarde“ pod Tavčarjevimi vodstvom!

Tedenska zabava. Tako se pri nas skrbi za tedensko zabavo. Staro gledališče že popravljajo za shrambo gasilnega orodja, sedanjí cirkus bo v par dneh izginil, mora se torej po časnikih skrbeti, da je kaj govoriti in kritikovati v družbi. In tako pride „Slovenec“ v roke ljudem, ki bi drugače „klerikalnega“ lista niti ne pogledali. Ali radovednost, kaj bodo neki „klerikalci“ na napade odgovorili, je tako velika, da se sobotna številka „Slovenca“ takoj razproda. Če bode gospod Grog ali kak njegov ožji mladi pristaš še nadalje po „Narodu“ razkladal svoje modrost, bode moral trgovec g. Treven še enkrat toliko „Slovenca“ naročiti. No, v škodo ne bo ne njemu, ne dnevniku, morda še naprednjakom ne. Mi jim je, kot političnim nasprotkom, tako ne želimo.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Slov. katol. izobraževalno društvo v Preski se jutri udeleži slavnosti bratskega društva v Gorjah po deputaciji z zastavo.

Blagoslovljenja zastave pri D. M. v Polju se udeleže 2. Kat. slov. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru z zastavo 3. Slov. kršč. socialna zveza v Ljubljani z zastavo 4. K. s. izobraževalno društvo v Preski z zastavo. 5. Bralno društvo v Vodmatu. 6. K. s. izobraževalno društvo Vič-Glince.

Udeležbo pri shodu zaupnikov slovenskih delavskih društev pri D. M. v Polju dne 9. julija t. l. se naznanila še sledeča delavska društva. 9. Katoliško društvo za delavke, Ljubljana; 10. Strokovno in podporno društvo trgovskih in poljedelskih uslužbenec, Ljubljana; 11. Strokovno društvo lesnih delavcev za Kranjsko s sedežem v Ljubljani; 12. Strokovno društvo pekovskih in slaščičarskih uslužbenec in uslužbenk s sedežem v Ljubljani; 13. Poselsko društvo sv. Marte v Ljubljani; 13. Katoliško delavsko društvo v Preski. Prosim o delavska društva, ki še niso naznanila udeležbe, naj te store hitro.

Ljudske knjižnice. Dika in ponos vsakega bralnega ali izobraževalnega društva bi morala biti bogata in dobro urejena knjižnica. Za bogastvo knjižnice pa bi naj skrbeli tudi naši gospodje, kateri so v boljših gmočnih razmerah nego kmet in delavec. Na Nemškem so različna društva, ki skrbijo za ljudske knjižnice. „Katoliško Bromejsko društvo“ v Bonu je izdalo l. 1901. 68.000 mark, l. 1902. 75.000 mark in l. 1903. 88.000 mark za knjige, ki so se dale ljudskim knjižnicam. „Društvo za ljudsko izobražbo“ v Berelinu pa je lani ustanovilo po Nemškem 10 knjižnic s 16.858 knjigami, 2044 izobraževalnim društvom pa je poslalo kot podporo 39.540 knjig. To društvo je vpeljalo tudi potujoče knjižnice, ki so za dežele velikega pomena in se bodo v bodočnosti upeševale. L. 1901. je prvokrat vpeljalo potujoče knjižnice, in sicer je ustanovilo 44 knjižnic z 2200 knjigami, leta 1903. pa je bilo že 383 knjižnic z 18.888 knjigami. V čem obstoji potujoča knjižnica? Ko se knjige od udov kakega društva prečitajo, pošljejo se v drug kraj drugemu društvu, in tako gre naprej. Vsako bralno društvo ima vedno nove knjige, a stroški so majhni, ker potujoče knjižnice plačujejo vsa društva. Slovenci se moramo od nasprotnikov učiti vsega, kar je dobro in nam more koristiti. Iz teh podatkov vidimo, kako Nemci skrbijo za svojo samoizobražbo. Ne zaostajamo za njimi, ampak posnemajmo jih. Posebno društvene knjižnice po posameznih okrajih naj bi se v tem oziru organizirale. Naša „Krščansko-socialna zveza“ bo tudi organizirala potujoče knjižnice; da bi le vsa bralna društva pristopila in jo podpirala.

Društvo sv. Marte je imelo pretečeno nedeljo v društveni hiši redni občni zbor. Iz poročila tajnice Elizabete Kavčič posnamemo, da je društvo v preteklem poslovnem letu jako lepo napredovalo. Članice šteje 284, med temi nekaj podpornih. Odbor je imel 10 sej. Vpisano je društvo v „Slov. kršč. socialno zvezo“. Udeležilo se je v večjem številu desetletnice katoliškega dru-

štva in slavlja Brezmadežne, ki ga je priredila moška Marijina družba v Križankah. Članice so se udeležile romanja na Brezje; god društvene patrone sv. Marte so praznovale na Rožniku s sv. mašo, govorom in skupnim sv. obhajilom; poleg tega so imele dvakrat skupno sveto mašo na Rožniku in dvakrat v Križevniški cerkvi. Društvo ima svoj pevski zbor. Svojim članicam je napravilo božičnico. Skrbelo se je tudi za izobražbo članic. V to svrhu so se vršila mesečna predavanja; društvu so v dvorani na razpolago časopisi in knjižnica, ki pa žal šteje še malo knjig. Hvaležno bo društvo če se mu od kake strani v tem oziru kaj pomore. V društveni hiši je našlo zavetja 1183 brezposlenih oseb, ki so odšle v razne službe. Iz mesta in dežele se oglašajo v hiši osebe iz najrazličnejših krogov, ki iščejo poslov, dokaz, da se kaže za društvo vedno večje zanimanje. — Prometa je imelo društvo v poslovnem letu nad 10.000 kron. Denarno stanje bi se moglo imenovati ugodno, ako ne bi ogromni davki praznili blagajne. Da je pa društvo moglo shajati, k temu so pripomogli razni dobrotniki, in prvi vrsti kranjska hranilnica, ki je darovala društvu velikodušno dar 300 K. Občni zbor je izrekel sl. hranilnici svojo najtoplejšo zahvalo. V odbor je bilo izvoljenih 7 prejšnjih odbornic in 3 nove, namreč: Frančiška Fabjan, Klemenčič Helena in Ivana Verk. Vsa pisma tičeča se poselskih zadev naj se pošiljajo na naslov: Društvo sv. Marte. Streliške ulice št. 2. v Ljubljani.

Goriške novice.

Poveljnik 56. brigade, general Viljem Wachsmann, nadzoruje goriški pehotni polk.

Za višjega finančnega svetnika je imenovan g. dr. Tit Cremuda, doslej vodja c. kr. finančnega inspektorata v Komnu.

Nadporočnik pri goriškem pešpolku, Karol Leeb, je pal iz kenja in se lahko ranil.

Okoli Dolenje je toča pobila mnogo pridelka. Peronospera se vedno bolj širi, dasi trie pridno polivajo.

„Lega“ priredi veliko ljudsko veselico v Gorici na praznik sv. Petra in Pavla. Laški trgovci so darovali mnogo jestvin in vina za to slavnost.

Pobalinstvo. Gotfred Hertzan in Karol Vergles, uslužbenca goriške kavarne „Central“, sta ponoči napadala ljudi na cesti in jih več pretepla. Predzrna pobalina so kmalu zaprli.

Zblaznel je Franc Hvala iz Lokavca. Sprehajal se je gol pod mostem v ulici S. Chiara. Nesrečneža se spravili v bolnišnico mizerikorditov.

Blaznost je napadla 34letnega Antona Kneza, stanujočega na Gradu. Pretil je starišem z ubojem. Ko so ga hoteli prijeti, je ne ve se kam izginil.

Obsojeni so bili 19letni Stefan Folladose in 71letni starček Mihael Podberšek iz Seštivnice, prvi na 13mesečno, drugi na petmesečno strogo ječo zaradi javne nenravnosti; Ivan Miklus in Valentin Lenardič, oba iz Pevme, zaradi tatvine, prvi na 13mesečno, drugi na trimesečno strogo ječo z vsakomesečnim postom.

Občinske volitve v Gorici. V petek je volil prvi razred „Liberalna“ stranka se je hotela otrestiti prosta dr. Faiduttija ter je predlagala kandidata dr. Maranija in vpokojenega profesorja Motza. „Il comitato cittadino“ pa je predlagal dr. Maranija in dr. Faiduttija. In ta dva sta tudi izvoljena. Marani je dobil 255 glasov, Faidutti 149, Motz pa 124.

Nemci iz cesarstva za avstrijske Nemce.

V Monakovem zboruje društvo „Allgemeiner deutscher Schulverein“. Poročilo predsednikovega namestnika dr. Alojzija Brandla je kaj zanimivo.

Solsko društvo ima letos 500 udov več kot lani. Društvo je obravnavalo o novem mažarskem šolskem načrtu, ki namerava pomazariti tudi zasebne šole. Ta postava bi občutno zadela 2 milijona ogrskih Nemcev, pa bi še bolj vzbudila njihov odpor. To dokazujejo avstrijski Nemci, ki v kljub narodnostnemu boju vedno bolj napredujejo.

Nemci so si ustanovili odbor nemških strank na Dunaju, nemški ljudski svet na Češkem, tirolsko ljudsko zvezo ob Inu in Adiži. Referent je povdarjal, da so avstrijski Nemci gmotno tako trdni, da bodo lahko uspešne vzdrževali svojo posest in prodirali dalje. Referent je potem povedal zanimivo novico, da je nemško šolsko društvo v nemškem cesarstvu porabilo 88.000 mark za podporo šol, učiteljev in učil v Avstriji!

Dalje v II. prilogi.

Štajerske novice.

Š **Župnijo Sv. Lenart v Slovenskih goricah** je dobil veleč. gospod Jožef Janžekovič, kaplan pri Sv. Križu pri Slatini. Instaliran bo 1. julija v Mariboru, 2. julija pa pride na svojo faro, kjer ga bo dekanjski upravitelj, gosp. dr. Suhač, ljudstvu predstavil.

Š **Sv. Trojica v Slovenskih goricah**. Umrl je dne 20. junija Jožef Lederer, edini sin krčmarice vdove Ane Steinbauer.

Š **Umrl** je v Leskovcu v Halozah „Štajerčev“ pristaš trgovec in veleposestnik g. Baltazar Blodnik.

Š **Vpokojen** je šolski vodja Jernej Pavlič v Plesivcu.

Š **Gračino Grmovje** (Hofrain) pri Veliki Prešici v celjskem sodn. okraju je kupil od grofinje Sermage gosp. Hans Jeschke (Frvega).

Š **Slomškov dom prodan**. Lastnik rojstnega doma slovenskega vladike Slomška se je torej vendarle iznebil svoje slavne dedovine. Kupil je posestvo gospod dr. J. Karlovšek, odvetnik v Celju.

Š **Izlet v Braslovce** napravi dne 2. julija celjski Sokol.

Š **Celje**. 28 gojencev tukajšnje orgljarske šole priredi dne 26. t. m. svojemu učitelju dr. Peganu slovesno pedoknico, in sicer v zahvalo, ker na zavedu že sedem let v občinskem tajnistvu in latinščini brez vsake odškodnine poučuje. Res hvale vredno!

Š **Dr. Delpin v Ormožu** — tožen za 44.699 K 92 h. 16 deležnikov bivšega lista vsenemške stranke, ki je celo v dunajskem državnem zboru klicala slavo pruski kraljevi rodovini, „Ostdeutsche Rundschau“, zavezalo se je dunajski društveni tiskarni v plačilo do 150.000 K za stroške pri izdajanju omenjenega pruskega lista. Ona tiskarna je zdaj težila vseh omenjenih 16 mož, med njimi tudi dr. Delpin za 44.699 K 92 h, katere tirja po imenovanju zavezi do 15. maja 1905. Dne 15. junija t. l. so imeli na Dunaju prvi narok, razpravo so odložili na mesec september tega leta. Poročali bomo o svojem času, kak spomin bo imel prijatelj nekih mariborskih in graških višjih sodnikov in državnih pravdnikov od poročstva za prusaški dunajski časnik.

Koroške novice.

k **Naznanilo in prošnja**. Letos je ravno dvajset let, odkar je bila naša prekoristna družba sv. Cirila in Metoda, od katere smo mi koroški Slovenci še toliko dobrot prejeli, ustanovljena. V proslavo družbine dvajsetletnice naprava naša „Narodna šola“ na god slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda v sredo dne 5. julija t. l. v šolski telovadnici veliko slavnostno predstavo, na katero p. n. slovenske rodoljube in rodoljubkinje že zdaj opozarjamo. Ob enem iskreno prosimo, naj nam blagovolijo preblagi dobrotniki v ta namen obilo darov v denarju poslati. Jeden del teh darov se bo porabil za slikanje nove šolske telovadnice, glavni del bomo pa poslali kot slavnostni dar družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Za vso naklonjenost se že v poprej iskreno zahvalujemo. V St. Rupertu pri Velikovem, dne 23. rožnika 1905. Vodstvo „Narodne šole“.

k **Umrl** je po kratki bolezni vsled črvenega vnetja dne 23. t. m. v vojaški bolnici v Celovcu nadporočnik Julij Habicher od domačega pešpolka št. 17.

Dnevne novice.

„**Postranski dohodki**“. Specialist za klerikalizem, dr. Tavčar, v državnem zboru pač ni mogel posebno ropotati z duhovskimi plačami. Cesar Jožef II. je določil za duhovnike plače, ki so enake uradniškim od X. do VIII. plačilnega razreda. Ta čas so se uradnikom že več kot desetkrat plače zvišale, duhovniki so pa prišli na slabše, nego so bili prej. Ko bi se danes izreklo načelo, da naj se duhovniške in uradniške plače uredi po istem pravilu, to bi uradniki gledali! Naj pa uradniki VIII. plačilnega razreda dobivajo tudi po 600 gld. na leto, kakor župniki, uradniki X. razreda pa 300 gld. na leto, kakor kaplani! To bi bilo dosledno po cesarju Jožefu! A v tako primeru se ni upal spustiti niti dr. Tavčar. Zato je pa grmel o velikanskih „postranskih dohodkih“, ki jih imajo duhovniki. Dr. Tavčarju neprenehoma skačejo po domišljiji hranilnične knjižice in mastne dedščine. A tega si ta „dobrotnik ljudstva“ ne more misliti, da svoje „postranske“ posle pri društvih opravljajo duhovniki brez plač. Koliko truda in časa porabijo, koliko stroš-

kov sami sebi nakladajo, tako da si marsikateri kaplan od ust pritrga krajcarje, ki jih porablja za ustanovitev javno koristnih društev. To so „postranski dohodki“, o katerih govori dr. Tavčar. Na misel nam prihaja sledeča dogodba. Bilo je pred leti ko je neki advokat v neki ljubljanski gestilni zabavljal čez duhovske „postranske dohodke“ na popolnoma tak način, kakor smo ga zdaj slišali. Tedaj je bil navzoč tudi rajni mizarski mojster g. Regali, mož, ki je znal dobro in brez strahu povedati svojo misel. Stopil je k odvetniku in mu rekel: G. doktor! Gotovo ste že slišali, da je ta ali oni duhovnik kaj podedoval, brez dvoma ste tudi slišali, da je ta ali oni duhovnik zapustil svojim sorodnikom kaj prihranjenega denarja, morda veste za slučaj, da je kedo celo dva duhovna strica podedoval. To ste lahko slišali. A tega gotovo še niste slišali, da bi bil duhovnik vzel kako bogato Franco in stotisoč priženil. Morda dr. Tavčar pozna tistega odvetnika. Naj se pri njem informira o „postranskih dohodkih“!

Razgreta domišljija. Med raznimi drugimi budalostmi se je dr. Tavčar iznebil v svojem državnozbornem zabavljanju tudi sledeče debele neresnice: „Uvedite na Kranjskem Marijanske kongregacije v gimnazijah in dijaki se bodo pobijali med seboj!“ Kakor se vidi, se dr. Tavčarjevi možgani jako razgreti, da vidijo tako krvave dogodke brez vsake potrebe. Dr. Tavčar bodi prepričan, da so dijaki pametnejši od njega!

Retiriranje dežel. šolskega sveta. Iz zanesljivega vira smo izvedeli sledeče: Izmed 16 kompetentov za nadučiteljsko službo v Domžalah je imenoval dež. šol svet za to mesto nadučitelja Engelmana v Dobropoljah. To imenovanje se je smatralo kot koncesija Nemcem, in to se je pozneje pokazalo kot resnično. Nemci so hoteli na tem mestu, na katerem ne more biti Nemec, vsaj človeka, ki bi jim ne nasprotoval. Hein jim je ustregel in jim poslal Engelmana. Med argumenti za to imenovanje se je navajala tudi okolnost: „seine Frau hat eine deutsche Ansprache“. Kaj boste ve uboge slovenske učiteljske pare s svojimi slovenskimi ženami v „nemških“ Domžalah! Potem so prišle nenadoma znane demonstracije, ki so take neljubo dirnole deželno vladu. Deželni šolski svet se je z Engelmanom vred vstrašil odločnosti ondota slovenskih krogov, da se pa Engelman lahko častno umakne, razpisali so še enkrat nadučiteljsko službo v Dobropoljah, kjer ga bodo pustili. Domžalci pa pričakujejo, da bo za to mesto imenovan kak ljudski učitelj, ki bo res držal s slovenskim ljudstvom!

Cez kraj dr. Tavčar ne zabavlja. „Slov. Narod“ je priobčil grozne številke o cerkvenem premoženju. Seveda, če štejejo vrednost vseh cerkva in njih opravke, vse dobrodelne in bogoslužne ustanove v to vsoto, tedaj pridejo do visokih števil. A to je vrednost, ki se ne sme porabiti, ampak ki služi enakomerno. Od umetnin, ki so v naših cerkvah in ki imajo visoko vrednost, ima vsakdo enak vžitek, kdor pride v cerkev, bodisi duhovnik ali posvetnjak. To vrednost očitati duhovnikom, je budalost. Prijazna cerkva na griču, ki je prijeten kras celi okolici, vendar ni stvar, ki bi se mogla pojesti, kakor mislijo liberalci. A če seštejemo vrednost vseh cerkva, premoženje vseh škofij in samostanov in vse cerkvene ustanove, tedaj dobimo vsoto, ki je enaka štiridesetemu delu premoženja Rotschildovega. Torej ima ena sama rodbina štiridesetkrat toliko, kakor znaša vse cerkveno „premoženje“ v Avstriji. A o tem dr. Tavčar molči, kajti Rotschild je liberalci in jud.

Hrvati v avstrijski mornarici. „Narodni List“ navaja po uradni statistiki nekaj števil, ki najbolj pričajo, kako pristransko se postopa v Avstriji s slovanskim življenjem. V naši mornarici je 1933 mornarjev iz Dalmacije, a samo 20 hrvaških častnikov, dočim je 377 nemških mornarjev iz gornje in dolnje Avstrijske in 120 nemških častnikov. Vzrok: Hrvaških

mladeničev ne sprejemajo v pomorske akademije, ker — ne znajo nemški!

Nekaj o zavarovalnicah. Piše se nam: „Vzajemno zavarovalnico“ napada „Slov. Narod“. Morda ne ve zakaj je bila ustanovljena. Bodimo kulantni, vzemimo, da je pisec bona fide se vzdignil proti njej. Svoj čas je neka slovanska zavarovalnica preplavila s ponudbami na modrem blanketu našo Kranjsko, ter posebno vabila družine, da svoje otroke zavarujejo za dobo 12—25 let, ter navedla, da po preteku zavarovalne dobe se izplača najmanjši znesek s tolikimi goldinarji do najvišje vsote, katero je agent tiskano zavarovancu izročil. Marsikateri je šel na li-manice. Saj je ravno „Slov. Narod“ banko zelega priporočal. Tudi pisec teh vrstic se je zavaroval z nekaterimi tovariši. Plačeval je redno skozi 15 let, odštel pristopnino, kolekovino, protizavarovalnino, sploh vse mogoče — in — in po preteku 15letne dobe dobil 662 gld. 98 kr., dasi tiskani od agenta kot podlaga zavarovanja prezentirani blanket pravi, da dobiš v najslabšem slučaju 900 gld., v najugodnejšem pa celo 1350 gld. Vsaki računar spozna, da bi bil skoraj 100 gld. na boljšem, ko bi bil dajal vsote v hranilnico, pa bi ne bil tako ostro navezan na plačilni obrok, kakor nas je zavezala banka. Sprejeli smo denar ogorčeni, a se nismo pritožili — radi slovanske vzajemnosti. Nismo hoteli ožigosati nerealnega postopanja zavarovalnice, pri kateri več naših rojakov dobiva svoj kruh, če tudi so politično nam zelo nasprotni. Molčali smo in raje osnovali svoje zavarovalnico, ki naj reelno postopa. Zato svetujemo „Sl. Narodu“, naj v miru pusti našo „Vzajemno zavarovalnico“, ker bi bili drugače prisiljeni še bolj odkrito govoriti. Naj to zadostuje! Če je pa gospodi na vsak način ljubo se lasati, pridemo z imeni in podatki na dan, ki jim sigurne ne bodo ugajali.

Laž na laž. Zdaj se je lotil Domžal še „Štajerc“, ki je pobral najprej vse laži po drugih listih in potem pridejal še svojih. Najgorostnejše je to, da je po „Narodu“ pobral laž o knezoškofu dr. Jegliču in trdi, da je škof dejal v pridigi v Mengšu, da imajo Domžalci „vsak grizljaj kruha od Tirolcev“. Kdaj se bodo ti ljudje odvadili svoje lažnivosti, ki je že tako nesramna, da lažejo, četudi že ves svet ve, da ni res, kar pišejo. Škof v Mengšu ni niti omenil Domžal in Tirolcev, o izgrelih pa niti govoriti ni mogel, ker škof je pridigoval dopoldne v Mengšu, izgreli so se pa vršili popoldne v Domžalah! To vedo liberalci sami tudi, a oni bodo lagali brez konca in kraja, če se jim tudi stokrat dokaže nasprotno! „Narod“ ima v „Štajercu“ vrednega bratca.

Pet velikanskih mlajev, dolgih čez 40 metrov je bilo postavljenih v Mengšu v povodnem procesiji. Na njih so visele trobojnice po 15 metrov dolge. Na večer pred sv. Cirilom in Metodom bo gorel na hribu kres, igrala bo godba in ob petju se bodo zažigale rakete. Naj bo to v sedanjih časih znamenje, da hočemo biti na svoji zemlji Slovenci gospodarji! Naj povsod, tudi po kamniški okolici na ta večer zaplapolja nešteto kresov!

Umrla je v Kranju danes ponoči najstarejša hči veletržca g. Vinko Majdiča gđ. Anica Majdič v starosti 20 let N. v m. p!

Zgorela je na vojaškem vežbališču pri Devici Mariji v Polju sedemletna Angela Gutnik. Vnela se ji je obleka, ko je s pastirji skakala preko ognja.

Nemško šolo v Skednju pri Trstu že zidajo. Jeseni jo že otvorijo. Zopet en klin nemškega mostu zabit — čisto v pravem pomenu besede — par korakov stran od morja — Adrije!

Slovenski vojak ponesrečil. Telesno težko poškodovan po obrazu in rokah je bil v Tulnu na Nižje Avstrijskem vojak 17. pešpolka Fran Ravnik, doma iz Javornika, radoljiškega okraja, vsled bencinove eksplozije v nekeje zasebni hiši. Isti je kot sluga služboval pri nekem častniku v pehotnem telegrafnem kurzu. Prepeljali so ga v garnizijsko bolnico na Dunaj.

Naši fantje na vojaških vajah. Ob koroško-laški meji ima 7. nadomestna kompanija 28dnevne orožne vaje. Kompanija obstoji iz 240 mož, vrlih slovenskih fantov. 19. t. m. so ob pol 5. jutraj odkorakali na mejo, obstoječo iz približno

1052 m. visokih grebenov. Pot je bila strma in nevarna, vojaki so se po nekaterih krajih vlekli z vrvmi, vendar ni nobeden ponesrečil in tudi ne obolel. 24. t. m. so odkorakali v vas Rajbl in so imeli vaje tudi na sv. Višarjah. Pohvaliti je treba gg. častnike, stotnika Brajda in nadporočnika Wollmanna. Stotnik je prijazen in je tudi pre-skrbel, da se vojaki na Višarjah lahko prisestvovali sv. maši. G. Wollmann je Nemec, zna pa dokaj slovenskega in je z našimi fanti zelo dober. 24. odkoraka ta obmejni brambeni polk iz Ukve v Rajbl, 30 pa v Bevec, kjer ostane do 8. julija. Ti okraji so v strateškem oziru najvažnejši na našem jugu. Neko drugo poročilo pa toži, da vojaki silno trpijo, ker morajo plezati po najvišjih gorah in da so v vedni smrtni nevarnosti. Sicer pa tudi od te strani poročajo, da se ni nihče ponesrečil.

Predavanje. Jutri, dne 25. junija, predaval bode gospod mlekarški nadzornik J. Legvart ob 3. uri popoldne v šoli v Cirknici o mlekarstvu in živinoreji.

Z Vrhniko. Naš župan je sicer jako visok gospod, vendar kadar pridejo na Vrhniko kak politični uradniki, tedaj iz same prijaznosti na svojo mogočnost pozabi in prevzame od njih celo posle, katere v mestih izvršujejo postreščki. Mogoče meni, da bodo ti gospodje podpirali trhljeni županski stolec. K pojedini barona Heina, ki se bo vršila v županovem stanovanju, bo povabljenih menda 5 oseb. Kadar ima naš gosp. župan kako komisijo, vedno navzoče stranke potepa po rami, rekoč: „Jaz ničesar ne računam za te komisijo“. Povedati pa moramo, da župan radi tega ničesar ne računa, ker ne more, ko ima že od občine za komisijske ogledne letne remuneracije nekaj sto kron. Tedaj niso te komisije brezplačne, ampak od davkoplačevalcev že plačane.

Hrvaške novice. Kriza v zagrebškem gledališču. Deset članov zagrebškega gledališča zahteva zvišanje plače. Vlada jim je odgovorila, da lahko vsak, ki z dosedanjim plačom ni zadovoljen, odide ter bo sprejel plačo do 1. okt. — Radi stavke v Oseku je od 16 obtožencev 12 obsojenih v zapor enega do treh mesecev, 4 obtoženci so oproščeni. — Demonstracija brivskih pomočnikov. V Zagrebu so brivski pomočniki razbili okna brijalnice Albina Mokroviča, ker na Telove ni zaprl ob 9. uri dopoldne. — Višjo realko dobe v Sarajevu.

Originalna objava. Zadnja številka belgradskega lista „Slavenski jug“ donaša na čelu sledečo originalno objavo: „Ker naše uredništvo tvori samo vseučilišniki in so ti sedaj preobloženi z učenjem za izpit, ne bo naš list izhajal dva meseca, posebno, ker morajo dijaki tudi domov na počitnice. Bodoča številka izide 1. septembra.“

V Trstu je umrl višji uradnik na južni železnici g. Adalbert Bittner, navdušen Ceh.

V včerajšnji seji držav-nega zbora je izjavil poslanec Schönerer, da v mestih njegovega volivnega okrožja nikakor ne bodo trpeli dvojezičnosti. To načelo so postavili Nemci proti slovanskim manjšinam. Slovani le pravično ravnaajo če v svoje samoobrambo obrnejo ost.

Solske vesti. Sanatorij za jetične učitelje hočejo ustanoviti s troškom 800.000 fr. francoski učitelji. Denar je že pripravljen. — Dninar — mestni šolski nadzornik. Mestnim šolskim nadzornikom se je imenoval v Bodostajn kraj Karlovca — dninar težak. To je absurdno, tako absurdno, da si neumnejše stvari niti misliti ne moremo. — Gozdna šola v Charlottenburgu. Mesto Charlottenburg je postavilo v bližnjem gozdu dve lepi šolski baraki. Ena je namenjena pouku, druga gospodarstvu. Vsake jutro se odpravi tja 100 otrok, zvečer se vrnejo v mesto; tako so dnevne 12 ur na svežem zraku. To so bolehati otroci, katerim preti jetika. Po vsaki učni uri, ki se vrši po možnosti v gozdu samem, je 1 in pol počitka; med tem učenci igrajo in počivajo. Oskrbuje to šolo društvo Rdečega križa; mesto plača dnevno pol marke za vsakega učenca. Uspehi so z ozirom na intelekt in telo najlepši. To pripoznavajo vzajemno šolski uradi in zdravniki. Učitelji so navdušeni za to novost. — Šola za očete. V nekem francoskem listu se propagira ideja ustanove šole za očete. Te šole bi pohajali mladi ljudje in bi se v njih učili morale in fiziologije. Posebno dobro bi bile ustanoviti takšno šolo v vojašnicah, kjer se naša mladina pogreva v najostudnejše blato nemoralnosti. — Leksi-kon na rodni-h v z o v. Učiteljica Jelica Belović — Bernadzikovska, zelo marljiva pisateljica, je izdala leksikon narodnih vezov. Opozarjamo učiteljice in učitelje ročnih del na to knjigo, ki je edina med jugoslovani.

— **Izredno odlikovanje.** Do-
mača pivovarna g. M. Mayrja v Kranju je
dobila na 22. mednarodni razstavi Culinaire
d'alimentation & d'hygiene pod pokrovitelj-
stvom trgovskega ministrstva v Parizu za
on di razstavljeno pivo častne diplome ka-
kor tudi dve zlati spominski medalji. Svoji
k svojim!

— **Vojno ministristvo deli
„modre pole“.** Pred dvema letoma
ustanovila je vojna uprava za vojaške pu-
škarje nove kategorije z lastnim statusom,
na podlagi česar se tem zagotovi stalna po-
kojnina, katere dosedaj ni bil še nobeden
podčastnik deležen. Stara stvar je, da erar
z drugo roko vzame, kar s prvo dá a raz-
ven tega tudi sicer gleda, da nameče ko-
likor mogoče polen pred noge vojaštvu
nižjih šarž. Tako je tudi sedaj z vojaškimi
nadpuškarji (Oberwaffenmeister). Vojno mi-
nistristvo izdalo je nedavno odlok — odd. 7,
šte. 3290 z dne 24. aprila t. l., s katerim
vsem podrejenim vojaškim poveljstvom na-
laga, naj gledajo na to, da vsak nadpuškar,
ki doseže postavno število 40 let, takoj
prosi za vpokojenje, to se pravi z drugimi
besedami, staremu, ponajveč osi-
velemu, a baš zato spretnemu
vojaku naj sedaj enostavno —
brca! Vojno ministristvo sicer
laskavo hvali in izreka pri-
znanje svojim puškarjem, a
jih istočasno podi od sebe.
Znano je, da tega pri častnikih
ni, in da najvišji častniki smejo služiti to-
liko časa, dokler jih ne reši starosti smrt.
Častniki dōbe povodom v po-
kojenja navadno visoka od-
likovanja, ostalo vojaštvo
pa — ničesar. Civilne državne oblasti
svojih uslužbencev ne pōde iz službe, razven
v posebnih slučajih, dasi bi to marsikdo
zaslužil, zakaj postopa vojni erar dru-
gače? Ali ne zajemajo prvi in drugi iz iste
denarnice?

— **Skofjeloškimi liberalcem.**
K pogrebu č. g. Fika so šle v Ljubljano
tudi gojenke loškega samostana. To se je
menda pač spodobilo, ker je bil rajni go-
spod pred dvema letoma še katehet notranje
samostanske šole. Obenem pa je bil ta ob-
isk za deklice tudi poučen; saj vendar take
instruktivne izlete šolske oblasti priporo-
čajo. Vendar se je našel nekdo, ki mu je
bilo to v pohujšanje in je svoji nevelji nad
tem dal duška v „Slov. Narodu“. Zdi se
mu pa zato tako velik greh, da so se go-
jenke udeležile pogreba, ker je bil rajni
gospod — duhovnik. Na laž, da so bile
udeležnice učenke javne ljudske
šole, da se jim je zapovedalo iti, da so bili
stroški veliki — na vse te laži ne odgo-
varjam. Pač pa ne morem prezreti tega, da
se v tej notici pozivljajo šolske oblasti, naj
nastopijo proti nunam. Naj vedo loški libe-
ralci, da se v loških uršulinskih šolah po-
stavne določbe in predpisi izpolnjujejo vsaj
tako natančno, kakor v najboljših javnih
šolah, ker učiteljic ne vodi strah pred nad-
zornikom, ampak smatrajo skrb za dobro
vzgojo in pouk za sveto dolžnost. Sicer so
pa zelo nehvaležni loški liberalci, da obre-
kujejo pred svetom samostan, ki ne dela ni-
komur krivice, pač pa loškemu mestu in
okolici mnogo koristi. Samostan vzdržuje
popolnoma na lastne stroške petrazredno
ljudsko šolo in otroški vrtec; šolska občina
za dekliško šolo ne plača niti vinarja. V
notranji šoli dobivajo loška dekleta višjo
vzgojo. S časom si bo samostan prizadeval,
deklice loškega mesta izobraziti tudi v kaki
taki stroki, da si bodo mogle z njo služiti
kruh. Če bode pa liberalci vedno le obre-
kovali, bodo s tem le sami sebi škodili.
Tako n. pr. samostan lahko koj prihodnje
šolsko leto naznani, da se vnanje učenke
ne bode več sprejemale v notranjo šolo.
„Naredovemu“ dopisniku tudi gosp. katehet
Janc ni všeč; zato kliče tudi zoper njega
šolske oblasti. Le molčite, gospodje, pa si
izprašajte vest, če bi ne bilo morda bolje,
da bi tiste oblasti z vami stopile v malo
bolj ozko dotiko. Č. g. Jancu ni treba šol-
skih oblasti, ker brez njih izpolnjuje vestno
vse svoje dolžnosti. — V Skofji Loki, dne
19. junija 1905. — Ign. N. Adrah, nun-
ski spiritual.

— **Iz Radovljice.** V Radovljici se
snuje olupševalne društvo. Ni
slaba misel. Zeleti je le, da bi društvo olup-
ševalno vplivalo tudi na fasade nekaterih
premožnih hiš v mestu, ki kriče po ometu.
— Veselica v korist družbi sv.
Cirila in Metoda se bode vršila pod
milim nebom na občinskem svetu in bo
takorekoč javna ljudska veselica. Nadejati
se je obilega obiska z vse Gorenjske. — Naši
šolski družbi bi prav v teh časih njene de-
narne stiske utegnilo mnogo koristiti, ako
bi se take javne veselice začele prirejati po
vsem Slovenskem.

— **Primorske novice.** Itali-
janskemu ženskemu liceju v
Pulji je podelilo naučno ministristvo za
prve tri razrede pravico javnosti. — V
Zadru je imenovan za dekana sokate-
dralskega kapitelja v Makarski kanonika
Mihael Pavlinovič. — Za poštno

nadkontrolorje so imenovani kon-
trolorje Stefan Tadić v Spljetu, Matej Žu-
panović in Dojmo Maupas v Zadru. Župa-
novič je premeščen v Dubrovnik. — Pe-
najstleten deček je utonil v
Trstu, ko se je hotel kopati na nevarnem
kraju poleg sv. Andreja. Bil je skupaj z
več drugimi dečki, ki so se tudi nameravali
kopati, dasi jih je posvaril pomorski straž-
nik, pilot Matej Castro. Dečki se niso zato
zmenili, Ludovik Petkošek, star 15 let,
službujoč pri nekem kovaču, se je pognal
v vodo, pa se je kmalu jel potapljati. Straž-
nik je petkrat zaporedoma skočil za njim,
da ga reši, pa ga ni mogel najti. Deček, ki
je utonil, ima stariše na Koroškem, stanoval
pa je pri svoji teti Mariji Likof. — V Or-
seri so pri občinskih volitvah zopet iz-
voljeni sami pristaši gospodujoče laške
stranke. Lahki so bili tako gotovi svoje
zmage, da jih je šlo volit samo 185. —
Predrznost laških podanikov
v Trstu Laški podaniki v Trstu, ki
jedó avstrijski kruh, so vedno bolj predrzni,
saj vedó da jim nihče ne izkrivi lasú.
„Sole“ konstatuje, da še dosedaj policija ni
dala na znanje, kaj je s laškim podanikom
Chiarondinijem, ki je nedavno z sekiro ranil
c. kr. sodniškega slugo, ki je prišel za-
rubit zadolženca Lahu nekaj pobišva. —
Kanonik mons. Peter Flego,
papežev hišni prelat je imenovan za škofij-
skega komisarja za veronauk na hrvaški
državni gimnaziji in na italijanski realni
gimnaziji v Pazinu. — Slovensko
društvo „Adria“ v Barkov-
ljah bo praznovalo 25. t. m. petindvajset-
letnico obrtniškega društva v barkovljskem
„Narodnem domu“ s petjem, godbo in ple-
som ob 5. popoldne. — Nagla smrt
kontre-admirala v Trstu. 20.
t. m. je prišel ob 6 pop. k brivcu blizu
kavarne Specchi v Trstu upokojeni kontre-
admiral avstrijske mornarice Herman v. Bi-
ringer. Ko je sedel na stol, da ga pomočnik
obrije, je stari gospod nagnil glavo in ostal
nepremičen. Poklicani zdravnik je konsta-
toval naglo smrt. — Samoumori se
v Trstu strahovito množe. Tu
se je ustrelil neki Aurelij Cividin, 23leten
mladenič, baje, ker ni mogel dobiti primerne
službe. — Gad je pičil kmetico Ma-
rijo Košta in sv. križa pri Trstu v prst,
ko je kosila travo. Kmetje so ji izrezovali
rano in ji potem povili roko. Ko pa so
kmetico napadle hude bolečine se je podala
v tržaško bolnico. Roka ji je že vsa otekla.
Ne ve se, kako bo končalo. — Lahki iz
kraljestva v službi gospo-
dujoče klike. V novem ljudskem
prenočišču v Trstu so nastavili za usluž-
benca skoro samo Lahe iz kraljestva, dasi
je bilo 110 drugih prosilcev! Pri higi-
jenskem oddelku na magistratu je 80 usluž-
bencev italijanskih podanikov. Domačini pa
stradajo. — Lahki hočejo pokazati
da še živijo. Lahki so otvorili v Zadru
„Societa dei Bersaglieri“ v novi hiši, kjer
imajo malo gledališče in plesišče. Po mestu
so napravili obhod z mestne godbe, zadr-
skimi „bersaglieri“ („strelci“) in ognjegasci.
Zupan Ziliotto je govoril. Odbor tega društva
je sestavljen iz sledečih pristnih Italijanov:
Marusić, Musap, Krstić, Vučić.

— **Ognjegasno društvo usta-
nove v Dravljah.**

— **Novo društvo.** Ustanovilo se
je društvo „Slovenska dijaška zveza“, s se-
dežem v Ljubljani.

— **Stavkajo pomožni delavci v ope-
karni g. Karola Jelovškega na Vrhniki.**

Ljubljanskemovice.

lj **Nemške predrznosti.** Sedaj
je vojaška godba prestavila svoje prome-
nadne koncerte od nedelje na petek zvečer,
ker v nedeljah je baje okoli nje preveč Slo-
vencev in se čuje preveč slovenskih glasov.
Včerajšnji promenadni koncert v „Zvezdi“
so nemški dijaki porabili za predržno de-
monstracijo. Hodili so okoli s plavicami in
se zaletavali v slovenske dame. V neko slo-
vensko mladenko, ki je nosila lipovo cvetje,
se je neki nemški poba zaletel in ji hotel
lipove liste iztrgati. Slovenska gospodična je
pa predrznemu Tevtonu priložila v hipu par
tako krepkih zaušnic, da se je fant kar vr-
tel okoli in da so se mu pred očmi blestele
vsenemške barve. Tako predrzni se upajo
biti za časa nemško-slovenske zveze v sre-
dišču Ljubljane celo nemški dijaki! Poziv-
vamo policijo, da naj napravi v tem oziru
red, da si občinstvo samo ne bo pričelo de-
lati reda!

lj **Samonemške vstopnice** so
se delile za včerajšnji vojaški koncert na
Koslerjevem vrtu. Za danes to samo bele-
žimo z željo, da se to ne zgodi nikdar
več!

lj **Solsko leto** na tukajšnjem uč-
teljišču je bilo danes končano.

lj **III. velikanski sejm v Rožni
dolini** vrši se nepreklicno dne
2. julija 1905. Pričetek v soboto ve-
čer z mirozovom in bakljado, zvršetak v
ponedeljek. Rožnidolski slavno znani sejm
gotovo nima nikjer enakih priložnosti za

nakup različnih predmetov cenjenih sejmar-
jev. Ker prebitek pripada za elepšanje nove
naselbine, gotovo ne bo nihče zamudil pri-
like ogledati si ta svetovnoznani sejm z
običajno veselico.

lj **Društvena godba** priredi dan-
es ob pol 8. uri zvečer in jutri ob pol 10.
uri popoldne koncert v „Sv. cariji“ s
prosto vstopnino. — Jutri popoldne je kon-
cert na „Zelenem hribu“ (Dolenjska
cesta). Začetek ob pol 5. popoldne. Vstop-
nina prosta.

lj **Ljubljanska društvena
godba** je začela vabiti na svoje koncerte
tudi z velikimi nemškimi lepaki! Cemu
to? Koliko pa je ljubljanskih „Nemcev“, ki
ne razumeje slovenskega, podpornikov te
godbe? Ali ni škandal, da vabi ta godba
z nemškimi plakati celo v „Narodno
kavarno“? Kam plovemo? V zadnjem času
so tudi na sporedih koncertov te godbe
nemške točke v večini. Tako ne sme
iti dalje. Za danes le svarimo, prihodnjič
bomo govorili jasneje!

lj **Skupne pevske vaje** vseh
štirih ljubljanskih, v „Zvezi slovenskih pev-
skih društev“ stoječih pevskih zborov:
„Glasbena Matica“, „Ljubljana“, „Mer-
kur“ in „Slavec“ za
koncert dne 9. julija o priliki skupščine od-
poslancev se bodo pod vodstvom zveznega
pevovodje gospoda profesorja Mateja
Hubada prihodnji teden tako vršile: V
ponedeljek, dne 26. junija,
ob 8. uri zvečer v pevski dvorani „Glas-
bene Matice“ vsi II. basivseh štiri-
h društev; v torek, dne 27. ju-
nija, ob 8. uri zvečer istotam vsi
I. basivseh štirih društev; v
sredo, dne 28. junija, ob 8. do
9. ure zvečer istotam vsi I. tenorji,
od 9. do 10. ure vsi II. tenorji
vseh štirih društev. Upravni od-
bor „Zveze“ najnujnejše prosi, da blago-
vole vsi gg. pevci sigurno in točno zahajati
k skušnjam.

lj **Za petdesetletnico „Kat.
društva rokodelskih pomočni-
kov“**, ki bo 6. avgusta t. l., se vrše že
primerne priprave. Zlasti se kaže med obrt-
niki veliko zanimanje za obrtno raz-
stavo, ki se otvori dne 6. avgusta v
„Mestnem domu“.

lj **Pobegnil** je dne 20. t. m. zvečer
od svojega polka zrebčar Maks Leitinger,
rodom iz Marenberga pri Slovenjem Gradcu.
Leitinger govori slovensko in nemško.

lj **Dramatična šola.** Gospodje in
gospodične, ki imajo veselje do slovenskega
gledališča, naj se oglasijo vsak dan od pol
8. do pol 9. ure zvečer, v nedeljah od 10. do
11. ure pri Antonu Verovškem, „Nar-
odni Dom“, soba „Dramatičnega društva“.

lj **Pevski sestanek.** Na vabilo
predsedstva „Zveze slovenskih pevskih dru-
štev“ sešla so se v soboto vsa štiri ljub-
ljanska pevska društva („Glasbena Matica“,
„Slavec“, „Merkur“ in „Ljubljana“) k po-
svetovanju v Aurovem salonu v soboto ob
pol 9. uri zvečer. Navzočih je bilo okrog
90 pevcev. Okrog 9. ure otvoril posvetova-
nje gosp. profesor Stritof z nagovorom. Naj-
prej je razložil namen „Zveze“ in namen
posvetovanja. Posebno je poudarjal solidar-
nost pevcev in poštrevovalnost v delovanju
istih za kulturni napredek slovenskega na-
roda. Pozdravil je prisrčno vse pevce ter
objavil načrt celega sporeda, kakor ga je
sestavil osrednji odbor. Nato je gosp. kon-
certni vodja Matija Hubad v poljudni
besedi označil vzvišene namene, katere ima
zveza pevskih društev in kako se bode vse
to doseglo, da pridemo do zaželenega cilja.
Omenil je tudi, da se mora šele pripraviti
narod do tega, da bode obiskoval koncerte
in se sploh za lepo petje bolj zanimal.
Ravno s tem skupnim koncertom, kateri je
v prvi vrsti namenjen to doseči, da ima ne-
kak umetniškega vžitka tudi priprosti na-
red. Pokazati se mora pa tudi odposlancem
drugih društev nekaj novega in lepega. Za-
pela naj bi se skupno dva zbora: Gerbičev
„Slovanski brod“ in Aljažev
„Dneva nam pripelji žar“, po-
tem pa še vsako društvo po en zbor. Kon-
cert naj bi se vršil v Sv. cariji, kjer
bi ljudstvo na vrtu in tudi okrog vrta po-
služalo petje. Vstopnina naj bi bila nizka,
kakih 60 h. V slučaju slabega vremena naj
se pa koncert vrši v kakem drugem lokalu.
V izbranih besedah je bodril vse pevce k
skupnemu in vztrajnemu delovanju, ker iz-
vršujejo pevci s tem važno vlogo na kul-
turnem polju. — Gospod dr. Rus pred-
laga, da bi se predlog gospoda Hubada, ozi-
roma osrednjega odbora neizpremenjen spre-
jel, ker se vidi, da je vse dobro in premi-
šljeno urejeno. Oglasila sta se na to še go-
spod Sturm, kateri je predlagal sodelo-
vanje društvene godbe, in pa g. Kranjec,
kateri je stavil predlog, naj bi se koncert
vršil v „Narodnem domu“. Omenil je, da
imajo drugod take narodne zgradbe za svoja
svetišča, v Ljubljani pa se to zanemarja. —
Gospod Ravnikar pripomi, da je res
žalostno, da se „Narodni dom“ zanemarja,
a tega niso krivi pevci, ampak drugi. Če
se koncert priredi v „Narodnem domu“ so

1. stroški, 2. inteligenca ne pride, ker je
indolentna, priprosti nared pa tudi ne, ker
noče biti preziran, kakor pri otvoritvi „Na-
rodnega doma“. Nižji sloji so bili le toliko
časa dobri, dokler se je nabiralo, ko je bila
zgradba končana, so se vrata tega narod-
nega svetišča narodu zaprla. Končno pred-
laga konec debate, in pa sprejeti predlog
osrednjega odbora in gospoda Hubada, ka-
teremu se smejo pevci slepo zaupati, ker
jih vodi od slave do slave, kar izpričujejo
mnogobrojni koncerti „Glasbene Matice“.
Govorniku se je pritrdjevalo z burnim plo-
skanjem in bil je potem skoraj enoglasno
sprejet predlog osrednjega odbora. Doga-
vorilo se je potem še marsikaj in sklenilo
po jako živahni debati, katere so se prav
pridno vdeleževali tovariši pevci vseh dru-
štev (posebno gospoda Dražil in Dachs), d-
sodelujejo vsi štirje zbori pri Prešernov-
slavnosti v „Zvezdi“ in pri odkritju Pre-
šernovega spomenika. Okrog polnoči šel
je gospod prof. Stritof zaključiti zborovanje
ter se vsem pevcem tovarišem prisrčno za-
hvalil za mnogobrojen obisk in stvarno zbor-
ovanje, katero naj bi rodilo mnogo do-
brega. Gospod Dachs se je zahvalil gosp.
Stritofu za izborna vodstva posvetovanja,
katero je bilo prav parlamentarno. Končno
so še vsi pevci skupno navdušeno zapeli
pod vodstvom gospoda Hubada: „Jadransko
morje“. Bil je lep večer in takih večerov
naj bi bilo še veliko, da bi drug drugega
navduševali za sveto narodno stvar ter z
milo slovensko pesnijo vžigali plamen lju-
bezni do lepe naše domovine.

lj **Zidarska dela v Ljubljani.**
Zadnje štirje tedni so omogočili ta dela pri
vseh stavbah, ker jih je vreme z malo iz-
jemo pospeševalo. Zidovje brambovske vo-
jašnice so dozidali nad dva metra nad cesto
in kopljejo že temelj za ostala poslopja. —
Stavba dr. Pirčeve hiše ob voglu Cigaletov-
vih in Sodnijskih ulic je dograjena do prit-
ličja. Na voglu Dunajske ceste in Sodnijskih
ulic zgradi nove hiše lesni trgovec A. Deg-
henghi. Na Dal Cottovem svetu ometavajo
in snažijo troje dograjenih vil. V Dalmati-
novih ulicah so osnažili Deghenghijevo, v
Sodnijskih pa dr. Požarjevo hišo. V podaljš-
anih Skofjih ulicah se dogradili J. Accettov
hišo do prvega nadstropja. — Pri poslopjih
nemškega viteškega reda so adaptijska dela
do polovice dovršena. Na stavbiščih Zesch-
kovich dedičev ob Miklošičevi cesti bodo
prostor v dveh letih zazidali.

lj **Posredovalno delovanje
mestne posredovalnice za delo
in stanovanja v Ljubljani v me-
secu maju.** V primeri s prejšnjim me-
secem je došlo v tem mesecu znatno več
oglasil, osobito delejemalcev, katerih je v
prejšnjem mesecu jako primanjkovalo. Vsled
zadostnega števila uslužbencev je bilo tudi
znatno več v delo ali v službo sprejetih. V
primeri z lanskim letom jednacega meseca,
je došlo v tem mesecu istotako nekoliko več
oglasil, a v delo sprejetih je ostalo na enaki
višini. Pri moškem delu je bilo sprejetih
največ za gestilne in trgovske uslužbence,
dninarje in prometne uslužbence, primanj-
kovalo pa je obrtnih delavcev in kmetijskih
poslov, le teh tudi pri ženskem delu ni
bilo dobiti. Zadostno število pa je bilo go-
stilniških uslužbenic in osobito hišnih po-
slov. Primanjkovalo pa je šivilj in proda-
jalk začetnic. Posredovanje z vajenci
ni imelo uspeha, a stanovanj je bilo
nekolike oddanih.

lj **Pri novem pokopališču** na-
predujejo zidarska dela prav počasi.

lj **Umrli so:** Gasper Papež,
na sv. Petra cesti št. 42, Janez Cilar,
zidar, star 75 let, Ana Puhar, mestna
uboga, stara 84 let.

lj **Kolo zamenjal** je 8. t. m. ne-
znan zločinec v veži hiše št. 6 v Šelen-
burgovih ulicah Pustil je svoje slabo, ki je
brez verige (na pogon), vzel pa prav dobro
„Diana-Dürkopp“ kolo št. 24. Dotičnik je
kmečki fant star kakih 22 let. Kdor bi mogel
o tem tatu dati kaka pojasnila ali če
bi kod zasledil kolo, naj blagovoli to na-
znaniiti upravništvu „Slovenca“.

Cerkveni letopis.

Dvestoletnica,

odkar se je začela božja pot pri „Kape-
lici“ v Kropi, se bo praznovala po
sledečem sporedu:

1. Cetrtek, 29. junija 1905.
ob 7. uri zvečer: Veni sancte, nagovor
domačega župnika; litanije Matere Božje z
blagoslovoma.

2. Petek, 30. junija, sobota,
1. julija in nedeljo, 2. julija 1905.
ob 5. uri zjutraj sveta maša; ob 6. uri
cerkveni govor in sveta maša pred izpo-
stavljenim sv. Rešnjim Telesom, ob 10. uri
cerkveni govor in slovesna sv. maša; ob
3. uri popoldne cerkveni govor, petek in
soboto pete litanije Srca Jezusovega; v ne-
deljo sklepni govor, izpreved z Najsvetejšim
in pete litanije Matere Božje z zahvalno
pesmijo.

Sv. oče Pij X. so dovolili s pismom
dne 11. maja 1905. popolni odpustek pod
navadnimi pogoji vsam tistim, ki obiščejo

ob tridnevni "Kapellci". Izpovedovali bodo štirje izpovedniki vse tri dni v "Kapellci", oziroma v farni cerkvi. Čl. gg. duhovne pastirje uljudno presim, da spored te cerkvene slavnosti v čast Matere Božje Usmiljenega Srca svojim vernikom raz lece označite in priredite, če mogoče omenjene dneve procesijo h "Kapellci". Tudi razne cenjene družbe in društva vabim k slavnosti.

Fr. Hönigmann, kroparski župnik.

Izpred sodišča.

Z vojakom ni marala ple-sati. V gestilni pri "Stajercu" na Resljevi cesti se je neko nedeljo popoldne plesalo. Pri neki mizi je sedel Pavl Zemljak, delavec iz Ljubljane, s svojo sestro in s svojo izvoljenko. Pristopil pa je k tej mizi deseti nik 27. pešpolka, Henrik Wagenhofer, ter prosil Zemljaka, če mu dovoli z njegovo sestro iti plesati, kar sta mu obdolženec in sestra odklonila. Vojak je dekle nato po licu pobožal, kar je Zemljaka tako raz-grelo, da mu je vrgel vrček s tako silo v glavo, da se je razletel na drobne kosce. Zato je bil Zemljak, ker je desetnika na glavi težko poškodoval, obsojen na pet ted-nov ječe.

Razne stvari.

Najnovejše.

Ženske jetniške paznice za ženske jetnike je pričela za poskušno nastavljanje avstrijska iustična uprava. Do sedaj je nastavila na Dunaju 8 žensk za jetniške paznice.

Ničnostne pritožbo, katero sta vložila morilca Klein, je najvišje so-dišče zavrnilo.

Velikanska vročina je v New Yorku. V ponedeljek popoldne je bilo vročine 40 stopinj C.

50 ruskih dijakov iz Ki-jeva se je včeraj pripeljalo v Prago. Cehi so jim priredili navdušen sprejem.

Računpersijskega šaha za njegovo bivanje v Lvovu je znašal 44.000 kron. Sah je imel 46 oseb.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. junija. V današnji seji proračunskega odseka je poslanec Robič izpregovoril: Najprvo izjavim, da ne mislim sedaj govoriti o kulturnih potrebah sloven-skega naroda. Moja dolžnost je pa, da že v razpravi o začasnem proračunu vprašam vlado, kaj misli glede slovenske univerze v Ljubljani. To je naša dolžnost, da vprašamo, ker g. min. predsednik ni v svojem govoru v zbornici ničesar omenil glede stare in opravičene zahteve slovenskega naroda, glede želje, ki jo goji že več ko pol sto-letja. Z vso odločnostjo naglašam, da gre tu za kulturno in ne za politično zahtevo. To je razvidno iz dejstva, da je dne 11. fe-bruaria 1898 tudi nemška stranka v de-želnem zboru kranjskem glasovala za pred-log glede slovenske univerze v Ljubljani. Za to univerzo že imamo nekaj sredstev. Deželni zbor je dovolil 500.000 K in Ljub-ljana 100.000 kron. S 600.000 kronami se seveda še ne da ustanoviti univerza, a v prvi vrsti želimo pravno fakulteto, in za to je tudi 600.000 kron že lepa vsota. Tudi profesorjev bi nam ne manjkalo. Zato se čudimo, da gospod ministrski predsednik ni omenil te naše opravičene zahteve, in upamo, da bode to storil v odseku. Slovenski na-rod je bil vedno zvest Avstriji, zato zasluži, da dobi sredstvo in priliko najvišje izobrazbe na slovenski univerzi.

Dunaj, 24. junija. V današnji seji pro-računskega odseka je tekom debate naučni minister Hartel babil se z obstoječimi vseučilišči ter je potem govoril o pomno-žitvi vseučilišč. Če bi imeli v Av-striji samo nemške srednje šole, bi imeli samo nemška vseučilišča, ker pa vsako leto narašča število nemških srednjih šol tedaj vsako leto narašča tudi število nemških abiturientov, ki streme za tem, da v onem jeziku nadaljujejo svoje študije na univer-zah, v katerem so imeli pouk na srednjih šolah. Med temi dijaki je tudi mnogo odlič-nih talentov, ki si končno žele delovati na univerzi. Tako je tudi razumeti vprašanje posl. Robiča. Naučno ministrstvo je pri vsaki priliki te želje Slovencev priznalo za opravičene, a mora povdarjati, da se ne bo tako lahko dobilo potrebne število kandi-datov. Vlada je zato subvencionirala može, ki so se posvetili znanosti. Olajšalo bi se morda zasedanje profesor-

skih mest na pravni fakulteti v Ljubljani, ako bi se, kakor se je celo od neke slovenske strani (!) izreklo, zadovoljilo z nemškimi pre-davanji (!) ter tako ugodilo tudi želji, katera se je izrekla od nemške strani v kranjskem deželnem zboru. Vlada je pripravljena uvesti za even-tuelno ustanovitev vseučili-šča v Ljubljani takoj poiz-vedbe in pogajanja in v krat-kem času pritis svojimi pred-logi.

Dunaj, 24. junija. Odgovor na-učnega ministra v zadevi slo-venskega vseučilišča sloven-ske poslance se vendar ne ne more zadovoljiti. Vso akcijo je spravil v nevarnost netaktni in nespametni nastop slovenskih liberalcev. Osobito spada med taka škodljiva dejstva nespametni govor poslanca Plantana v prvem branju vladne predloge o Reveredu. Dalje je bila nad vse škodljiva pisava "Slov. Naroda" v tej zadevi, ki je še vsem v spominu. "Na-rod" je, namestu da bi delal za dobro stvar neumno in surovo napadal poslance "Slov. zveze". Največji udarec je pa bil surovi nastop dr. Tavčarjev v debati o kon-grui in njegova kompliciteta s Franko Steinom in grofom Barbetom, kjer je kazal tako strankarsko strast in strupenost, da je vlada iz tega morala skle-pati, da smo Slovenci tako med seboj raz-prti da nismo sposobni zavzeti se skupno kot cel narod za kulturno potrebo. Neovržna res-nica je, da je nastop slov. liberalcev silno oslabil položaj in če bi ne bili liberalci tako nastopali, bi se danes lahko smatralo slov. vseučilišče za osigurano, med tem, ko bo treba sedaj še mnogo bojov in mnogo dela. Če se vsa akcija ponesreči, je izključno za-sluga Schwegel Heinovih lakajev in njihove politične zveze s Franko Steinom.

Dunaj, 24. junija. (K. u.) V današnji seji proračun. odseka je rekel češki poslanec dr. Kramář, da zahtevajo Cehi na vladine obljube skorajšnjih vladinih dejanj. Cehi ne bodo rešitvi proračunskega provizorija na-pravljali težkoč, a glasovali bodo proti. Elvert je imenom Nemcev izjavljal zado-ščenje, da namerava vlada češko vseučilišče na Meravskem ustanoviti le potom zakona, ter zahteva, da se to zgodi v soglasju z Nemci. Min. predsednik Gautsch izjavlja, da samoobsesi umevne sprejema vlada vso odgovornost za svoje izjave. Proračunski pro-vizorij je nato odsek po daljši debati sprejel.

Dunaj, 24. junija. Proračunski odsek je sprejel predlogo o prodaji eraričnih pos-lopij na Dunajski cesti v Ljubljani.

Dunaj, 24. junija. Danes je bila tu obravnava radi Lujize Koburške. Rzsodba so proglasi pismeno, gotovo je pa že sedaj, da princezinja ne bo več pod kuratelo.

Dunaj, 24. junija. Poslancu dr. Schei-cherju, katerega so soč. demokratje surovo s kamenji pobili, je boljše. Pet napadovalcev imajo že pod ključem.

Dunaj, 24. junija. Bivši ritmojster grof Jožef Fürstenberg je bil radi krیده danes obsojen na en mesec zapora.

Dunaj, 24. junija. Ogrska vlada je sedaj izjavila, da ne bo delala težkoč re-šitvi najnujnejših trgovskih pogodb. Radi-tega se pogajanja z Bolgarijo in Svico v kratkem prično.

Pariz, 24. junija. Jutri vlada proglasi razna pomiloščenja, posebno o obsodbah radi tiskovnih pregreškov.

Kolin, 24. junija. Peterburški do-pisnik "Kölnische Volkszeitung" smatra no-tranji položaj Rusije, če se tudi skliče ljudsko zastopstvo za jako kritičen ter trdi, da Rusija stoji pred resnimi dnevi.

Peterburg, 24. junija. Včeraj so neznani zločinci trikrat ustrelili na pomoč-nika notranjega ministra Buliginovega ne-kega Smelskega, ki pa ni bil zadet. Mislili so, da imajo opraviti z Buliginom. Napa-dalci so pobegnili. Nekaj trenutkov prej se je pod kenji mimojahačo patrolje razstre-lilo več bomb. Več oseb je ranjenih.

Peterburg, 24. junija. Veliki knez Sergij Mibajlovič je odpotoval v Kovno, da inspicira artiljerijo ki odide na bojišče.

Varšava, 24. junija. V Censtohovu je danes ponoči vojaštvo streljalo na mno-

žico. Več oseb je mrtvih in mnogo ra-njenih.

Peterburg, 24. junija. V Censtohovu je stavka pekovskih pomočnikov. Kruha nedestaje.

Peterburg, 24. junija. V Lodzu so bili včeraj krvavi barikadni boji. Vojaštvo je naskočilo barikade. Mrtvih je 50 oseb, okolu 200 ranjenih.

London, 24. junija. Pri včerajšnjih velikih počestnih bojih je bilo mrtvih 160 oseb nad 300 ranjenih. Posebno hudo je bilo v notranjem mestu in ob barikadah. Ljudje so ulivali na vojake vrelo vodo, jih bombardirali s kamni ter s streljali nanje. Vojaštvo je opetovano naskočilo v cestah natlačeno množico tako, da so bili eni, ki so stali v množici v prvih vrstah nasajeni na bajonete.

Berolin, 24. junija. Nemiri v Lodzu so nastali vsled tega, ker je policija neko žrtev nedeljskih bojov, katere pogreb bi se moral vršiti v sredo s slovssno delavsko manifestacijo, skrivoma ponoči pokopala.

Washington, 24. junija. Vsled bo-lezni grofa Lamsdorffa mirovna pogajanja za-stajajo. Roosevelt na svoje zadnje note od Rusije še ni dobil odgovora.

Pariz, 24. junija. "Echo de Paris" poroča iz Peterburga, da se je Lamsdorf izjavil amerišskemu poslaniku, da Rusija nima nič proti temu, če se na bojišču sklene premirje.

London, 24. junija. "Daily Tele-graph" poroča, da so Japonci okoli Tumena vrgli nazaj rusko topništvo.

London, 24. junija. Japonski ženijski polki so popravili vse mestove, posebno telinski. Operacije so zelo ovirane zaradi deževja, posebno za Ruse, ki imajo težke vozove. Misčenkovi kozaki niso bili kos japonski pehoti, en oddelek so Japonci zajeli.

Peterburg, 24. junija. Iz Gunču-lina dementujejo vest, da je Linjevič obko-ljen. Japonci stopije pred južno rusko fronto, Rusi jih pa pazljivo opazujejo.

Tokio, 24. junija. (Uradno.) Tisoč mož sovražne pehote je 21. blizu Jinhanga zadelo na naše predstraže ni prediralo. Ko so dospeli do Heinjancena, so jih zapodili Japonci v beg jih zasledovali in jim priza-deli težke poškodbe. Sovražni oddelek, trije bataljoni, štiri škadroni in dvanajst topov, je prodiral po kirinški cesti in se potem obrnil proti jugu. Dne 21. ju-nija pred pol 12. uro dopoldne so se poja-vili nekateri ruski oddelki na gričih okoli Hapongana in Lihiatuna in so obstreljevali griče severno od Nanhentana. Po večurnem boju so Japonci naskočili griče, pregnali povsod sovražnika in ga zasledovali. Dru-god je položaj neizpremenjen.

Naročajte se na "Slovenca" i nabirajte novih naročnikov! Cīm več bo naročnikov, tem bolj se bo "Slovenec" izpopolnil in več bo nudil svojim čitate-ljem.

Zelodec prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima na-logama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skr-beti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za zelodec iz lekarne B. Frag-nerja, c. kr. dvernega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7-3) a

Meteorološki poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebes	Padačina v 24 urah v mm.
23	9. zveč.	737.3	+14.0	sl. sever.	obl.	3.6
24	7. zjutr.	737.1	+13.0	sl. svzh.	dež	
	2. pop.	736.8	+16.4	"	obl.	

Srednja včerajšnja temp. +17.2°, norm. +18.6°.

Tržna poročila

od dne 23. junija 1905.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.38 do 15.40; rž za okt. K 12.48, do K 12.50; oves za okt. K 11.02 do 11.04; kornuza za julij K 14.82 do 14.84.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje srednje, tendenca mirna. — Prodaja 16.000 met. št. komaj vzdržano. Kornuza za 5 st. nižje. — Druga žita mirneje. Vreme: veter.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, rdeče po 35 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po do-govoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

1731 37

V zalogi je tudi tropinsko žganje. Za zadrage in večje mno-žine izjemne cene,

Za obilne naročbe se priporoča Kmetijsko društvo v Vipavi.

Kaj je

Seydlin?

Priznano najboljša, po naj-novejših izkušnjah higi-jene sestavljena in večkrat od-likovana kosmet.

ustna voda.

Dobi se vseh boljših trgovinah.

2049 b 13-12

1292

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna hčerka in sestra, gospodična

Anica Majdič

previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi, zelo mučni bolezni v 20. letu svoje dobe, danes ob 1/2 10. uri zvečer mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb prelube rajnice bode v ne-deljo, dne 25. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče.

Sv. maše-zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi.

Nepozabno priporočamo v blag spo-min in molitev.

V Kranju, dne 23. junija 1905.

Vinko in Matilda Majdič, starši; Vinko, Demeter, Peter bratje; Marica, Saša, Tilka, Vera, Zdenka, Mira, Zora in Ema sestre.

Zahvala.

Za vsestranski nam izražene tolažilne dokaze sožalja povodom smrti naše ljube hčere, gospe

Leopoldine Petras,

vdove BRILI

kakor tudi za številno spremstvo k zad-njemu počitku in krasne darovane vence izrekamo tem potom tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov najtoplejšo in najboljšo zahvalo.

Ljubljana, 22. junija 1905.

Leopold in Ana Petras

stariši.

1290 1-1

30-28

„SLOVENE“

se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Dolenc Helena, Južni kolodvor; Elšner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omeje Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran, Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52. Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg.

Na Bledu: Oton Fischer, knjigarja.

V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov.

V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec.

V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

V Hrenovicah: Štefan Dužnik, trgovec.

Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivic.

V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102

Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec.

V Št. Jerneju: Fran Novoselc, trgovec.

Na Jesenicah: Adela Baloh.

V Kamniku: Fran Šubelj, trgovec, 39

V Kranju: Karol Florian, knjigotržec.

V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec.

V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, trgovec

V Litiji: Oroslav Bric, pekovski mojster.

V Logatcu: Maks Japelj, trgovec.

V Mariboru: Henrik Krapek.

V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigo-tržnica.

V Postojni: Helena Orešek, trg., 76.

V Radovljici: Oton Homan, trgovec.

V Ribnici: I. J. Vendelin Stare, trgovec.

V Selcih: Jakob Uranič, trgovec.

V Sodražici: Marija Krnc v Kmet. društvu.

V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3.

V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo).

V Škofjiloki: Janez Potočnik.

V Št. Petru na Krasu: Fran Novak.

V Trnovem, Notr.: Franc Cvetnik (kmetijsko društvo).

V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1

V Vipavi: Fran Silvester, trgovec.

Na Vrhnikih: Frančiška Opeka, trgovina.

Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Poslano.

Svojemu puhloglavemu napadalcu v Slov. Narodu za spomin

O, kaj me briga,
Če osel riga!

Žabnica, dne 23. junija 1905.

Karol Čik
župnik.

1271 1-1

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno le do včetrš 24. junija:

1273

II. ciklus

republika CHILE.

Velezanimivi prizori.

Od nedelje 25. junija, do včetrš. sob. I. julija 1905:

Potovanje po

slikoviti Italiji.

Lago Maggiore (Lokarnsko ali vel. jezero), Luganško in Leško jezero.

Hiša z lepim vrtom

proda se prostovoljno blizu držav-
nega kolodvora v Spodnji Šiški.

Več poizve se v upravnistvu „Slovenca“.

1248 3-2

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 6

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Hiša

v Krojaških ulicah v Ljubljani

v kateri se izvšuje gostilniška obrt se vsled

smrtnega primerkeja proda prostovoljno in

cene. 1293 3-1

Pojasnila daje pisarna ces. kr. notarja

dr. Frana Vok-a v Ljubljani.

Književnost in umetnost.

*** Priručna prošnja.** Ker stroškov, ki smo jih imeli z lani izdane knjige „Za resnico“, še sedaj nismo pokrili, vendar bi jih radi še pred počitnicami, zato uljudno prosimo vse one gospode, ki nam knjige še niso plačali, naj to čimprej storijo. Morda smo nadležni, ker smo prosili že opetovano, pa — sila kola lomi. Zato brez zamere!

Obenem priporočamo šolam in gg. katehetem v blagohotno nakupovanje „**Marjetice**“ in več letnikov „**Pomladnih glasov**“. Naročila sprejema g. Franc Pečarič, bogoslovec v Ljubljani.

Ljubljanski bogoslovci.

*** Nov brevir z velikimi črkami.** Gospodje duhovniki, kateri si želijo nabaviti brevir s posebno lepim in razločnim tiskom, naj si mislijo novo tarnajsko izdajo (1905) v velikosti 17 1/2 x 11 cm, katera bo posebno slabovidnim prav dobro služila. Zvezki so vezani v fin upogljiv marokin-sagrin, ker niso debeli, se dobro prilagajajo žepu. Tako krasnega in v vsakem oziru primerne brevirja še nismo videli. Cena vseh štirih zvezkov z ljubljanskim proprijem vred znaša K 57-10; brevir se preskrbi tudi z lavantinskim, tržaškim in ogrskim proprijem. Zunanji narečnikom se dopolnje delo poštnine prosto eventuelno tudi na ogled; naroča se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani. Dobe se tudi „Horae diurnae“ s podobnim tiskom.

*** Drugi zvezek ilustrovane svetovne zgodovine.** Widmann-Fischer Felten, Illustrierte Weltgeschichte je ravno izšel. Mnogobrojne slike napravijo to delo izvanredno zanimivo in pripomorejo, da se prečitano lažje ohrani v spominu. Vse kaže, da bo delo izborna napredovalo in je vsled tega toplo priporočamo; izhajalo bo nekako dve leti in veljalo v celoti K 48 (40 sešitkov po 1 K 20.) „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani dopolnje na posebno zahtevo tudi drugi zvezek na ogled.

Po svetu.

V čem se razlikuje ženska od moškega? To vprašanje je razrešil neki francoski pisatelj na sledeči način: Pogledajte si na primer — pravi, moža, ki ima zabiti žrebelj v steno. Tega ne stori, predno ne najde kladva. Ženski pa v enakem slučaju pride vse prav, žrebelj zabije tudi s hrptom krtače ali pa s črevljem, če ravno treba. Če mož odpira botliko, si poišče odmašitelja. Ženska se pa, če ni drugače, posluži škarij. Če mož odda pismo, ga hitro in brez vznemirjenja vrže v nabiralnik, ženska pa pismo in naslov pregleda trikrat. Za moškega pomeni „Z Bogom!“ konec pogovora in slovo, za žensko je pa to začetek novega oddelka konverzacije. Ženska vedno popravlja in krpa raztrgane in polomljene stvari, moški jih pa raje zažene v stran, ako so zelo razmesarjene. — Tudi nekaj psihologije v teh opazovanjih.

Milijonarji na Angleškem. Neka angleška statistika pravi, da se je v zadnjih petdesetih letih na Angleškem število milijonarjev popeterilo.

Imena ameriških vojnih ladij. V Ameriki je krst novih ladij že določen po zakonu. Oklopnače prvega reda morajo nositi ime ene izmed držav, one drugega razreda dobe ime kake reke, one tretjega razreda ime kakega glavnega mesta. Ladjam četrtega razreda dá ime predsednik po svoji volji.

Lobanje so kradli štiri mladi laški pobiči, 16 do 18 let, v Farni v Italiji. Večkrat so udrli v katakombe ter prinašali od tam lobanje. Priznali so vse. Ko jih je sodni predsednik izpraševal, čemu vendar bi bili rabili lobanje, so odgovorili, da so hoteli z njimi ozaljšati domače sebe! Dobili so po 4 mesece zavora ter 25 frankov globe morajo plačati.

! Najugodnejši pogoji !
za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima

slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška glavica K 2.000.000. 1111 10-3

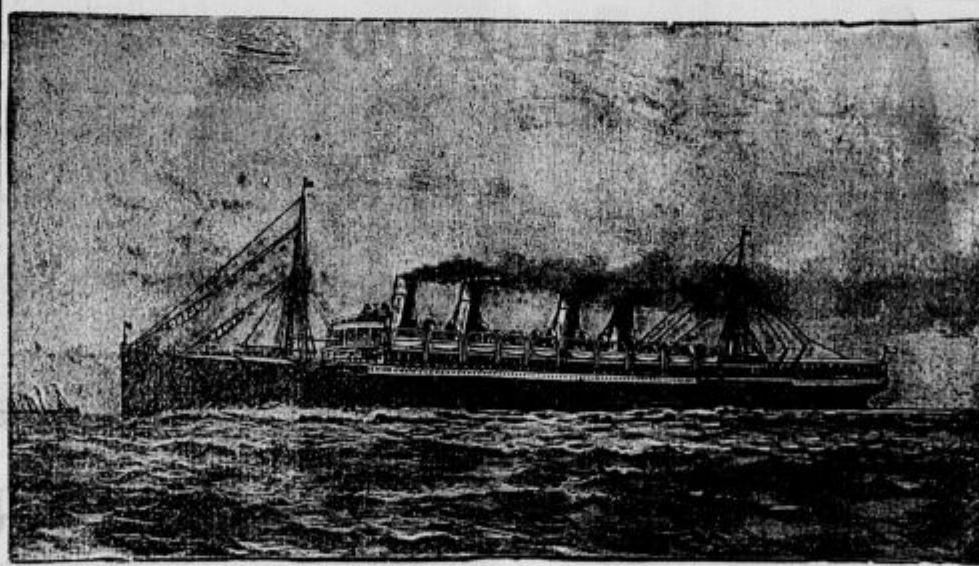
glavnega

zastopnika v Trstu.

Zavaruje na življenje in na dohodke — na vse načine po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21, I. nadstr., in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amer. železnice.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 46

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Zdravilnica in vodozdravilnica
Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice.

Zdravi se z vodo na vse načine; solne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Sezona od 20. maja do septembra. Prospekte pošilja vodstvo.

838 10 9

Dr. Rudolf Wackenreiter, zdravnik voditelj.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic, posrebrjenih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik.

294 24-8

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto.

Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Izdelovanje in postavljanje orgel in harmonijev

v Ljubljani, Kolzappelfnova cesta 13

Uáclav Poláček

izdelovatelj orgel in harmonijev, priporoča se preč. duhovščini, samostanom in zavodom za postavljanje novih orgel in harmonijev.

Orgle postavljam po želji ali z mehaniko ali na pnevmatiko ali po elektro-pnevmatiškem sistemu. Starejše orgle prestavljam na pnevmatični sistem, sprejemam vsako popravo in uglasbo. — Garancija za nove orgle 10 let, za popravo in prestavljanje po dogovoru. Proračune zastoj. 1095 13-5

Odlikovan

z zlato kolajno in časno diplomo v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104-20

krojač v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Enonadstropna, novozgrajena

hiša

v Spodnji Šiški št. 22

ob glavni cesti, pripravna za vsak obrt, posebno še za gostilno in kavarno se prodaja takoj pod ugodnimi pogoji. 1221 4-3
Pojasnila daje lastnik Anton Štirn ravnotam

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

742 40-20

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

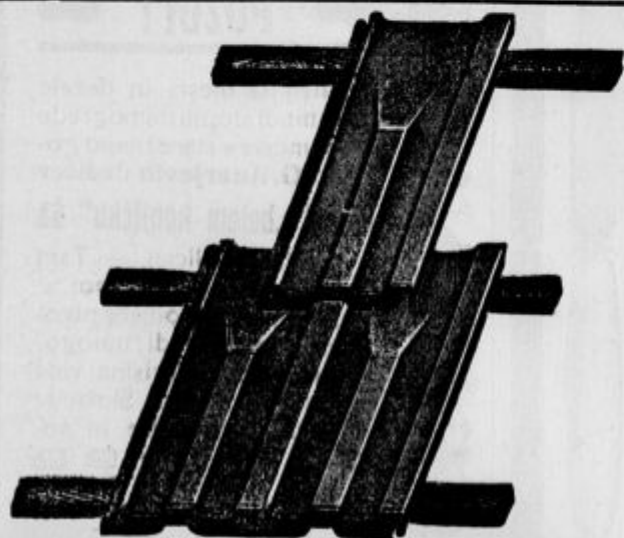
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 4.
250 52-20
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Nikakih slivih las in brade več!
Mladiško mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. jamčeno) 1098 52-52
1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucina barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni maščoben. Ena poskus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vi-**
teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naprodaj v drogeriji **Anf. Kanc,**
Anton Korbar, Hinko Wibbe.

Popolno prepričanje
da je lekarnarja

Thierry-a Balsam in centif matilo
p. vseh notr. boleznih, inflienci, kataris,
krčih in vnetjih vseh vrst, slabostih,
motenju v prebavi, ranah, abscesih in te-
lesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno
sredstvo. Vam poljasi pri naročilu bal-
sama ali na željo posebej brezplačno
poslana knjižica s tisoč izvir. zahvalnih
pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali
9 dvojnih steklenic K 14. — Dva
lozka centifolijevskega matila franco K 60
vin. Prosim nasloviti na lekarnarja
A. THIERRY v Pregradi pri Bogasli-
Slatini. — Ponor. in rasprod. ponarejanj
se sodnjsko zasleduje.

1856 52-33

1600 64-40
Valentin Golob
(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.
trgovina z železnino

prileroča:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, storje, strešni
papir, vozne plohte, gumnote
cevi, medeninate in lesne pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, ku-
hinjske oprave, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbora
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.
Postrežba točna!
Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
s. kv. državnih uradnikov

Največja izbora
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno Jamstvo.

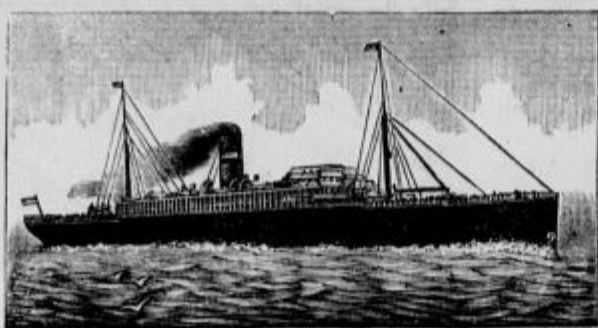
Lastna delavnica
za poplave.

60 52-24

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozni-
kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

52-31
Vence.
Trakove.
Benedikt, Ljubljana.

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

468 43-16

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herr-
mann, Zg. Poljskava.)

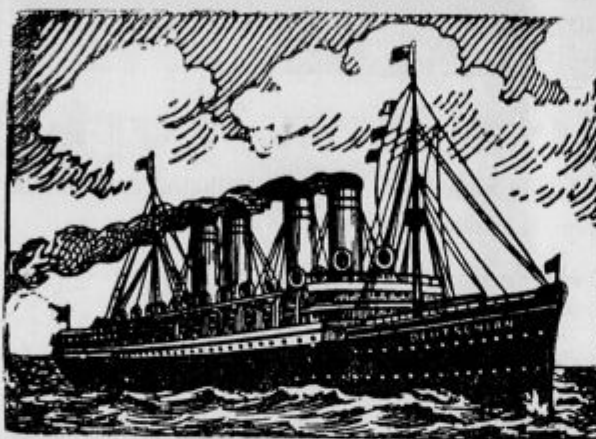
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, ka-
tero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-
velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. **Vaso Petričič-u.**

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani,
M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popusti!

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu.

1503 52-42

Izvrstna sigurna vožnja z brzo-
parniki samo 6 dni.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

STAVO
BRANCO

Zaloga čevljev

Julija Štor v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
golsserskih gorskih čevljev.

Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Elegantna,
skrbna izvršitev
po vseh cenah.

771 52-11

Ernest Hammerschmidt nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 50.

Velika zaloga

kuhinjskega orodja
in hišne oprave

1980 36-31

Važno! Za Važno!
gospodinja, trgovca in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moko
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, voski in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
vod iz soli za kopel. 52-49

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnana naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Cena vžgalice: 401 16

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

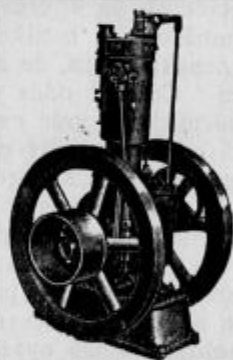
1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,

v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskrbi.

1254 Dobivajo se najboljše pri 52-49

Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedelski stroji
kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlini
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, štorja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele
ne zamudi stopiti mimogrede
sredi mesta v staroznana go-
stilno **G. Auerjevih** dedičev

pri „belem konjičku“

v Wolfovih ulicah. — Tam
dobiš vedno sveže izbrano
marčno pivo iz domače pivo-
varne, kakor tudi mnogo-
vrstna naravna pristna vina
in dobro kuhinjo. Skrbi se
za točno postrežbo in so-
odlično ceno.

J. Spunt, gostilničar.

155 52-22

Francovi vari.

MUDr. Emil Oliva

em. asistent na kliniki prof. Rubeškega in
hospitant odbor. klinik v Berlinu, Stockholmu
n Parizu ter člen prvega shoda srbskih le-
karnarjev v Beogradu,

ordinira zopet v Francovih varih
„Hotel Stadt Leipzig“.

Na vsa vprašanja odgovori, event. preskrbi
stanovanje. 1150 9-8

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastoj!

In enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
trrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 1072 20-5

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičsko, sistem

Samo

fl. 2-25

z

veritico

in fute-
ralom

Roskopf-patent-rem.

uro s sidrom št. 99

s plombo

v žrnem imit. jeklen. ali ni-
kelastem okrovu, pat. email
kazališče, 36 ur idočo, natanč-
no repasirano s triletnim pri-
mernim jamstvom. v fute-
ralu iz jeklene, z nikelom, veritico
in privrskom za ceno gl. 3-25.
3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
gl. 12-50. 1st. ura z dvojnimi
pokrovom gl. 3-50. Cene si-
stem „Roskopf“-ure, brez
plombe, kakorine prodajajo
mal urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamena dovoljena
tudi po 6 mesecih v
nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur

Hanns Konrad

v Mostu (Brux) št.

1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki s nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

31 26-15

Iz proste roke se prodaja

v lepi, prijazni okolici, pol ure od kolodvora
na Gorenjskem
nova, lično zidana

hiša,

še 10 let davka prosta, tik farne cerkve in
okrajne ceste. V hiši se nahaja dobro obisko-
vana prodajalna z mešanim blagom, trafika
in gostilna. Hiša ima štiri sobe in druge
pritikline, lep prostori vrt, na katerem se dá
napraviti kegljišče; 80 korakov od hiše je zdrava
tekoča voda. 1232 3-2

Kje? pove upravništvo „Slovenca“.

Pomladanska in jesenska doba
1905. 343 40-35

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 { K 7, 8, 10 iz dobre
dolga, zad. za kompl. { K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- { K 16, K 18 iz finejšo
nja, hlače, telovnik) { K 21 iz najboljšo
stane lo

En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi
blago za površnike, turist. loden, sviln, kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana
tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajemč. pošiljatev po vzoru.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej trrdki na mestu tovarne.

Zdravilnica z mrzlo vodo po Kneippovem
načinu ∞ o ∞

v Krapini

(last slob. i kralj. povelj. trga Krapine.)

Otvorjeno celo leto

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov
Štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, pri-
kazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se
dajejo bolnikom tople omorikove in ogiljčno-
kisle kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba
- obrniti na kopališko opravo, postrežba cena. - -

607 20-13

Naznanilo otvoritve.

Hygiea

**Zdraviliški zavod za hidroterapijo, elektro-
terapijo, masažo i. t. d.**

Ljubljana

v novem traktu „Josefinum-a“ (Po-
ljanska cesta), vhod **Elizabetna**
cesta 2.

Uporabljajo se pod zdravniškim nad-
zorstvom vsi načini hidropatičnega
zdravljenja (tudi po Kneipp-u); kopeli
v električni luči, električne kadne ko-
peli, kopeli s tekočo ogiljkovo kislino,
kopeli v igličevju in druge medicinske
kopeli. Aparati za uporabo vročega
zraka itd.

Galvanična, faradična in statična elektri-
citeta. Masaža, ročna in z vibratorjem.
Ambulatorično zdravljenje vseh bo-
lezni, razun infekcijskih in duševnih.

Zavod otvoren je celo leto, in sicer
vsak dan od 7.—12. ure dop. in od
3.—5. pop. ob nedeljah in praznikih
le od 7.—11. ure dop.

Zdravniška ordinacija od 9.—10. ure
dop. in od 3.—4. pop.

1180 3-3

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 0/0

2 52-35

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 7.024.718.89.

Stanje hran. K 7.651.915.41. Denarni K 32.039.761.84. Stanje rez. K 120.878.15.

vlog prometa zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zagotovljena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

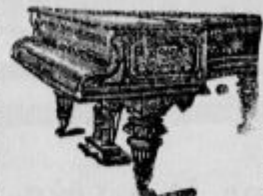
je splošno priznana kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v skat-
lah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetgasse št. 5 nova.
Dnevo razpošiljanje.

A. Kraczmér zaloga
klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča

popolno zalogo

kratkih klavirjev

mignonov in planin

najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igra i klavirji, solidno in
stanovitno prenamerjeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr.
dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
abirajo in izvršuje se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
naračunavajo najcenejše.

1517 52-41

J. Sokič

v Ljubljani, Pod Tranco št. 1

priporoča preč. duhovščini in slavnemu ob-
činstvu v mestih in na deželi 533 12-7

izborno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, tu-
rističkih klobukov, čepic po raznovrstnosti
blaga po primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga ledenih klobukov
c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

Prva hrvatska tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izložbe in portale

G. Skrbič

ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

Ceniki zastoj in franko.

AVGUST REPIČ

sodar

LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstno

SODE
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

orglarsko obrt

Za vsa v 926 7

spadajoča dela se priporoča

Ivan Rebolj, orglar na Vrhniki.

Izvršuje dobro, kar spričujejo raz-
novrstna spričevala, in poceni.

Zahtevajte zastonj

In franko moj veliki, bogato ilustrovani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst sikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3—
sist. Roskopf patent ura 4—
črna jekl. rem. ura 4—
črna jekl. rem. ura 5—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje . . . 7-50
srebr. „Gloria“ 7-50
oklep. verižica z riničo 11-50
na pero in karab. 15 gr. težka . . . 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem „F. 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3—,
švarcvaldska ura K 2—.

Za vsako uro letno plačeno jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100—3

GISSHÜBLER

naravnih
alkaličnih kislec

je
najboljša mizna in osvežu-
joča pijača, 38 25

katera je preskušena pri
kašlju, vratnih boleznih, želod-
čnem in mehurnem kataru.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
tole. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekt zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijah prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasnik-u v
Ljubljani. 32 52—23

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče
in želodčni krč utešujoče priznane uspešno ljud-
sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
ljica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-
schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v
Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
nega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
Ada-pomada. 42—15

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi kakor tudi vse
druge konjske potrebščine. 541 12

Cene nizke.

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko
preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne, da prestopite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo
do New Yorka osem dni. To je prišlo. Ujūd-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

581 14

Oglas.

Iz zapuščine biskupa **dr. Josipa Juraja Strossmayer-ja** prodajalo se bo
na javni prostovoljni dražbi v Djakovu

dné 26. junija 1905 ob 2. uri popoldne 118 kom. ovac,
dne 27. junija t. l. ob 8. uri zjutraj 2 žrebca, 55 kobil, 27 konj,
28 žrebet, 1 batar, 2 faltona in 4 stare biskupske kočije.

Nadalje se prodaja potom ponudbene razprave **dne 3. in 4. julija t. l.**
v Djakovu iz vinogradov: Trnava, Maudičevac in Musič okoli 2969 hl raznega vina
(belega, šilerja, črnega, italijanske, renske in slankemenske graševine, vsa raznih let-
nikov) **in dne 5. julija t. l. okoli 405 hl razne vrste žganja, stare slivovke**
in konjaka.

Varščine je treba 10%. — Podrobna pojasnila daje
ravnateljstvo škofijskega oskrbnništva v Djakovu.
1262 3—2 (Železniška postaja Strizivojna - Vrhpolje.)

Mizarskega pomočnika **Mlad trgovski pomočnik**

sprejme takoj 1275 3—2
tvrdka **Jos. Petrič**, Sv. Martina
cesta 20, Ljubljana.

sedaj službujoč v neki večji trgovini z
mešanim blagom na deželi **želi službo**
premeniti. 1259 3—3 Naslov pove upravnistvo.

Stavba mostu v Dragomlju.

Dne 26. junija t. l. popoldne ob 2. uri oddajala se bodo dela za
zgradbo novega mostu čez potok Pšato na okrajni cesti v Dragomlju v
proračunjenem znesku 7000 kron po zmanjševalni dražbi na licu mesta v
Dragomlju.

Načrti in proračuni leže na vpogled pri županstvu v Domžalah.
Ponudniki imajo položiti 10% od na prevzeto delo spadajočega zneska.
Delo se bode oddalo skupno.

Cestni odbor za kamniški okraj
dne 16. junija 1905.
Načelnik **Jos. Močnik.**

1240 3—3

Cena Čaško posteljnj perje

5 kg novega
skubljenega K 9-00, bol-
šega K 12—; belega, jako
mekkega, skub-
ljenega K 18—; kron 24—;
snežnobelega, mehkega, skub-
ljenega K 30—; kron 36—. Po-
silja se franko proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštinskih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 159
817 p. Plzen na Češkem.

**Ohranitev zdravega
- želodca -**

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v
uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadlež-
nega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-
ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno na-
pravljen, tek zbujujoče in prebavljanje po-
spešujoče in lahko odvajajoče domače zdra-
vilo, ki ublaži in odstrani znane posledice ne-
zmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega
zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvoritve kislin ter krče je **dr. Rose balzam za**
želodec iz lekarne **B. FRAGNERJA** v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILLO!

Vsi deli embalaže imajo
postavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-ja v PRAGI,
c. in. kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti
vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in
za K 1-50 mala stekla na vse postaje avstro-
ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske, v
Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: **G. Pic-
coli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager,**
J. Mayr. 431 b (20—9)

**Letovišče
,Laverca'**

ima **najlepši senčnati vrt v oko-
lici**, z lepo lego, krasna sprehajališča po
gozdi in ravnini in je za izletnike v ljub-
ljanski okolici najprijetnejši kraj.

**Pot čez Golovec preko Or-
lov na Laverco** je prijateljem pešcev
zelo priporočljiva, ker se izletniku nudi krasen
razgled. Dolenjska državna cesta proti La-
verci je najboljša v okolici, zato se tudi
kolesarjem, izvoščekom posestnikov ekvipaž
in pešizletnikom najbolj priporoča. Prihod
na Laverco je tudi zelo ugoden po želez-
nici, ker stane vožnja od dolenskega kolo-
dvora 20 v. Vlak prihaja ob 1/2 2 popoldne
in odpelje v Ljubljano ob 8. uri 13 minut
zvečer. Za vožnjo nazaj dobi se tudi om-
nibus, ako se oglasi 15 do 24 oseb.

V Lenčetu v restavraciji pod
vodstvom gospe **Antonije Kink**, se dobi-
vajo dobra okrepčila s fino pijačo in jedili,
ter je pri dobri kapljici finega vina prijetno
bivanje v prijaznem vrtu in tik njega se na-
hajajočem logu. 1183 10—4

Posvetovanja med rodbinami in prija-
telji, kam da bi bilo napraviti nedeljski izlet,
se toplo priporoča rešiti tako, da se odloči
izlet napraviti v prijazno Laverco.

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

671 60-97

**Dobiva
se povsod!**

Varstvena znamka

Otvoritev gostilne!

Usojam si javiti častitemu občinstvu, da sem staroznano gostilno

v Komendi pri Kamniku
zopet otvoril in sicer v novi moderno zgrajeni hiši tik okrajne ceste.

Prosim, da se izkaže mojemu nasledniku isto zaupanje, ki se je skazovalo svoj čas meni.

Velespoštovanjem

Andrej Mejač,

vinotrzec.

Z ozirom na poleg navedeno javljam, da sem to gostilno na svoj račun prevzel.

Točil bodem priznana Mejačeva vina, izborno pivo ter postregel vsikdar z gorkimi in miznimi jedili po zmerni ceni.

Razen lelih gostilniških sob je na razpolago prostoren vrt ter za konje zračni hlev.

Slavno občinstvo pa prosim prav obilnega obiska!

Udani

Jakob Malourh,
gostilničar.

Dražbeni razglas.

V svrhu stavbenih del pri zidanju novega poslopja za c. kr. urade v Gorenjem Logatcu vršila se bode v torek, dne 4. julija 1905 v občinski pisarni v Gorenjem Logatcu

ofertna obravnava.

Stavbena dela so proračunjena:

1. Zidarska dela	53421 K 80 h.
2. Tesarska dela	2841 K 40 h.
3. Krovna dela	2485 " 72 "
4. Kamnoseška dela	1224 " 60 "
5. Mizarska dela	6134 " 20 "
6. Ključavničarska dela	2269 " 60 "
7. Kleparska dela	2110 " 91 "
8. Pleskarska dela	1055 " 84 "
9. Steklarska dela	910 " 81 "
10. Pečarska dela	1712 " 03 "
11. Slikarska dela	616 " 40 "
12. Železnina (traverze in drugo)	2180 " — "
13. Kopalna in straniška priprava	1286 " — "
14. Strel vodi	531 " — "

Skupaj 78780 K 31 h.

Vsak ponudnik mora vložiti 50/0 varščine in ponudnik, kateremu se bode oddalo delo v izvršitev pa ima isto popolniti v 8 dneh po podelitvi na 100/0. Načrti in natančni pogoji leže pri županstvu v Gorenjem Logatcu in pri arhitektu g. Karol Hulinski v Ljubljani.

Zadnji rok za vlaganje ponudbe je do 2. julija t. l.

Na pozneje vložene ponudbe se ne bode oziralo.

Županstvo si pridrži pravico, da ni zavezano oddati stavbe najcenejšemu ponudniku.

Vsa stavba se bode oddala skupno ali tudi posamezno.

Županstvo v Gorenjem Logatcu,

dne 23. junija 1905.

Župan:

Julij Lenassi.

1283 2—1

Išče se prodajalka,

katera bi bila dobro izurjena za prodajalno manufakturnega blaga, zlasti v modnem blagu, ter večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Zahteva se solidno vedenje, ker je hiša strogo krščanska. Plača po dogovoru. 1286 3—1

Kje? se izve pri upravnistvu Slovenca.

Razglas.

Županstvo v Mengšu okraj Kamnik naznanja, da je podeljen še eden nov živinski sejm,

kateri se bode vršil, dne 5. julija vsakega leta; če bi bil pa ta dan praznik ali nedelja — se vrši semenj dan pozneje. Prodajalo se bode vse tako blago, kakor po navadi že obstoječe smajne dneve.

Franc Orel

1285 3—1

župan.

Več izurjenih

pomočnikov
sprejemem takoj v trajno delo

ter par učencev v pouk.

IVAN INTIHAR, kolarski mojster
na Igu pri Ljubljani. 1289 6—1

Iz proste roke se pod jako ugodnimi pogoji

proda

hiša z vrhom

v Ljubljani, Vel. čolnarske ulice št. 5.

Več se izve pri lastniku F. Kozina istotam. 1287 3—1

Učenec

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v večjo

trgovino z manufakturnim blagom na deželi. — Kje. pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 1185 6—2

Stanovanje

z dvema sobama in potrebnimi pritliklinami se odda s 1. avgustom v najem. 1254 3—3

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Učenec

za špecerijsko trgovino v Ljubljani se takoj sprejme. 3—3

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Restavracija „pri Levu“

prej Košenina. — Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže Puntigamsko marčno in bavarško pivo.

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in raznovrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja

Velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice i. t. d. na razpolago.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

1220 10—4

K obilnemu obisku vabi najvljudneje

A. Kos, restavrater.

Poslano.

Slavnim c. kr. mestnim in krajnim šolskim svetom, učiteljskim konferencam, velečenjenim gg. šolskim nadzornikom, šolskim vodstvom toplo priporočam predno se odločijo za vpeljavo ptujih slabših izdelkov, da zahtevajo vzorec in cenik mojih šolskih zvezkov.

Moji šolski zvezki

so pod jamstvom boljši in cenejši nego konkurenčni izdelki ter prosim za vpeljavo mojih šolskih zvezkov le tedaj, ako je istinita moja trditev.

Ne apelujem za splošno vpeljavo svojih šolskih zvezkov za to, ker je moje podjetje za izdelovanje šolskih zvezkov edino na Kranjskem temveč le raditega, ker faktično nudim boljše ter cenejše blago nego je konkurenčno.

Zahteva naj se torej povsod in pri vsih trgovcih moje šolske zvezke in zagotavljam najsolidnejšo postrežbo

spoštovanjem

Josip Petrič

1272 3—1

tovarna papirnih izdelkov v Ljubljani.

Nova šola.

Povodom zgradbe nove štirirazrednice v Višnjigori se razpisujejo stavbena dela,

ki so proračunjena tako:

1. zidarska in težaška dela	21.125-04 K
2. tesarska dela	2.384-09 "
3. kamnoseška dela	2.286-98 "
4. lončarska dela	1.460-— "
5. slikarska dela	525-17 "
6. mizarska, steklarska, ključavničarska in pleskarska dela	7.396-72 "
7. kleparska dela	1.511-31 "
8. krovna dela	2.147-59 "
9. Dobava traverz itd.	5.149-46 "

Pismene ponudbe je poslati na krajni šolski svet v Višnji gori do 8. julija 1905.

Krajni šolski svet zamore oddati ali vso stavbo enemu ali tudi več podjetnikom in ni vezan na najnižjo ponudbo.

Jamščine se zahteva 10%.

1280 1—1

Načrti, troškovnik in pogoji so razgrnjeni tu na vpogled.

Krajni šolski svet v Višnjigori,

dne 20. junija 1905.

A. Jaklič, predsednik.

VREDNOST

Maggijsva odlikovanja: 4 velike odlike, 26 zl. svetinj, 6 častnih diplom, 5 častnih odlik. Sestkrat izvan tekmovalja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem bolj se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijsve juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhi bouillonom, omakam ter sočivju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Priden naj se šele pripravljeno jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.).

„Pri dobrem pastirju“.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-29

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“.

Naravna studenčnica

Poizkusite in prepričali se
bodete, da je

Čoketova voda

najboljše zdravilo proti gošči, otek-
lemu vratu, bolečim očem, težki
sapi, pokvarjenemu želodcu, ote-
klemu trebuhu itd. 870 26-9

Dobiva se pri lastniku

Štefan Bergant

(posestnik na Črnučah pri Ljubljani)
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

A. Persché

Ljubljana 1647 38

Pred škofijo 21 zraven rofovža.

Priporoča svojo bogato zalogo v
**modnem in svilenem
blagu ter potrebščine
za krojače in šivilje.**

Največja izber
modernih kravat za dame in
gospode, ovratnikov, srajc,
nogavic, rokovic, čepic za
otroke, predpasnikov itd.

Moderne izvrstne oblike!

V pred- in po sezoni znatno znižane cene. Sezona maj-oktobra. (Oktober-april zimsko zdravilišče.)

Mineralna in gli-
nasta kopel

Daruvár

v krasni dolini slavonskega
srednjega pogorja.

Postaja južne železnice, direktna zveza z Budimpešto in Dunajem.

Železnate kopeli in kopeli v glini. — Temperatura vreleca 34° — 50°.

Marmornate, porcelanaste, zrcalne kopeli ter kopeli v barjevini in zdraviljenju z mrzlo vodo, fango
oddelek zadelovanje z zdravilnim blatom. Neprimerljiv vspeh pri vseh ženskih boleznih,
dalje slabokrvnosti, revmatizmu, trganju in tudi živčnih boleznih. Lepo prirejene sobe, čil-
talnica, izborna zdraviliška godba, knjižnica, Lawn-Tennis, kegljišče in druga zabavišča. Krasni iz-
prehodi v senčnatem parku z obmejnimi gozdom. Zanimivi izleti. Najnižje cene. Izborna hrana v ko-
palskem hotelu I. razred K 92—, II. razred K 72 na mesec. Prospekte in pojasnila daje radevolje

711 (9-9)

Ravnateljstvo kopališkega zakupa Daruvár.

Fotografija!

S tem uljudno naznanjam, da sem svoj

fotografski atelije

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 32

popolnoma nanovo uredil in opremil

**z najnovejšimi aparati najmodernejšimi
prospekti (ozadji) in krasnimi dekoracijami**

ter mi je vsled tega omogočeno ustreči največjim zahtevam častitega
občinstva, a navzlic temu z zmernimi cenami in pošteno točno izvršitvijo

Prodajam po nizki ceni vse prejšnje v zelo dobrem stanu nahajajoče se
fotografske aparate, prospekte, dekoracije i. t. d.

Priporočam se za mnogoštevilna naročila ter biležim
z najodličnejšim spoštovanjem

943 8

Davorin Rovšek

fotograf

Ljubljana,

Kolodvorske
ulice št. 32.

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča: 471 16

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,
štorjo za strop, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in kladavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljava vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamorenjic**, mlatilnic, gepelnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočje. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje ščetin in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Kdor je vajen piti kakao, naj
v svoj prid poizkusi novo vrsto
Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznatne tolsča-
tosti ne moti prebavljanja, ampak
je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao
ima mimo vseh drugih
kakaovskih vrst vrhutega to
odločno prednost, da je ob
najboljšem okusu
dokaj cenejši in zaradi zdru-
žitve s sladom tudi jako
redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. } se dobivajo
» » 1/8 » 50 » } v vseh trgovinah
s špecerijskim in
kolonialnim
blagom.

Pristen samo v zavojih z levjo znamko.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komplet:

Telefon 154.

Delavnica:

Miklošičeva cesta št. 6

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa
v najino stroko spadajoče delo v mestu
in na deželi kot priznana reeln in fino
po najnižjih cenah.

1966 52-32